

DRUKWERK
Indien onbestelbaar
Lupinelaan 27
5691 WC Son

PTT Post

Port betaald
Port payé
Pays-Bas

OLAT NIEUWS

Clubblad w.s.v. Ollandse Lange Afstand Tippelaars • jaargang 27 • Nr. 2 • februari 2001

*OLAT TELT 650
LEDEN*

INT.

WANDELEVENEMENT

*CONSTANT DEDEL
IN WOORD EN BEELD*

*MIJMERINGEN IN DE
SNEEUW*

KRIJTLANDPAD

*HOUFFALIZE-
PLOMBIERES*

Ollandse Lange Afstand Tippelaars
Opgericht 23 november 1967
Lid van de KNBLO, tevens aangesloten bij NBWB - KNAU - NFV (IVV)

OLAT-NIEUWS

**ERELEDEN w.s.v. OLAT: Piet Knoester*, Theo Tromp*
Jan van de Ven*, Hein Lenders**

-◇-

**LEDEN VAN VERDIENSTE: Jan Cortenbach, Tonny en Bert de Boer,
Antoon Stoop, Henk Plasman en Ad van Asten**

*ook drager van de Cornelis van Montfort-trofee

Voorzitter:

Marinus van Roosmalen
Hoge Vonderstraat 7
5492 CH St.-Oedenrode
☎ Fax 0413-475467
email: MvRoosmalen@hetnet.nl

#

Vice-voorzitter:

Theo Tromp
Daelenbroek 32
6002 VN Weert
☎ 0495 - 450325
fax 0495 - 450327
email: m.h.tromp@hccnet.nl

#

Secretaris:

Jeannette van Boerdonk
Mr. van de Lindenstraat 6
5469 GJ Keldonk
☎ 0413-211978
email: vvb@IAEhv.nl

#

Penningmeester:

Jos van den Bersselaar
Hagenkampweg Zd. 146
5615 DA Eindhoven
☎ 040-2524404
e-mail:
J.F.C.J.vande.Bersselaar@freeler.nl

#

Notuliste Bestuursvergadering

Mariet Ahlers

Bestuursleden:

Hein Lenders
Herdersveld 159
5665 JN Geldrop

#

Toon van Wordragen
J. v. Stolbergstraat 10
6006 ZM Weert
☎ 0495-537775

#

Ad Verbakel
Past. Bogaertsstr. 12
5469 EZ Keldonk
☎ 0413-212161

#

Banknummer OLAT:

13.82.11.736
t.n.v. penningmeester OLAT, Eindhoven

Gironummer OLAT:

17.75.156
t.n.v. penningmeester OLAT, Eindhoven

inhoud OLAT-Nieuws februari 2001

Van de Voorzitter	4
Ter nagedachtenis aan Lenie Eijkemans.....	5
Van de Bestuurstafel:.....	

Ledenadministratie: mutaties.....	6
OLAT telt 650 leden	
- Onze jarigen	7

Uit onze Commissies:

Clubreizen programma 2001	7
---------------------------------	---

Lange afstand-Prestatie-Snelwandelen:

Clubkampioenschap.....	8
Programma 2001.....	8
- 20° internationaal wandelevenement (Theo Tromp)	
- snelwandelen.....	10

Wandelen op Dinsdag:

Programma dinsdagwandelen.....	
--------------------------------	--

Vraaggesprek met Constant Dedel.....

De grens over en weer terug.....	15
34° OLAT winterserie: Mijmeringen in de Sneeuw (Margiet Fischer) ...	16

Wegwijzers:.....

Wandelparkoers leek meer op langlaufparkoers (Coos en Henri)	18
Krijtlandpad (gedicht door Nelly van de Voort).....	20
Houffalize-Plombières (Jans van Griethuizen).....	21
Nuenen in Brabant (Jans van Griethuizen).....	22
Wandelen op het Noaberpad (Piet en Janny Jansens	23
Luyksgestel (Rinus Hoogland)	26
Met Constant-op stap: WS'78 in Alkmaar	27
OLAT-Winterserie in Nuenen (Piet Royakkers).....	28
Wandeling in Valkenswaard (Rikie Knoops).....	29
Strubben-wandeltocht van de FLAL vanuit Zeyen (Coos en Henri)	29
Opinie: betreffende roken.....	30
Twee ex-patiënten gaan berg te lijf (Eindhovens Dagblad)	31

De wandelkalender	32
-------------------------	----

Foto voorkaft: Wintelre, het dorpje waar ik geboren ben.....

Verder foto's van: Coos en Henri, Piet Jansens, Ad van Asten, Constant Dedel

Ledenadministratie:

a.i. Nellie Leijssen
Jac. Deckerstraat 9
5516 JN Eindhoven
☎ 040-252 6772

Clubreizen:

a.i. Toon van Wordragen
e-mail: tvwehboolat@hetnet.nl
gironr. 70.68.01
t.n.v. OLAT-clubreizen
Weert.

Startbureau:

Jos van den Bersselaar
Boetiek:
Mia Dielesen/Francien vd Laar
☎ 040-2552742/0499-471298

Parkoersen:

Ad Verbakel
OLAT-verzorging:
Willem Schoonhen
☎ 040 - 2420422

Nijmegen

Vierdaagse verzorging:

Regina Peters-Martens
Esther v/d Velden
Overnachting Vierdaagse
Hein Lenders
☎ 06-12074473
giro: 2608214

Redactie OLAT-Nieuws:

Margriet Fischer
Peter van de Ven
Ad van Asten
Lupinelaan 27
5691 WC Son en Breugel
☎ 0499-473767 (ook fax)
a.h.van.asten@hccnet.nl
Verzending OLAT-Nieuws
Nellie Leijssen
Corrie Tiersma

OLAT COMMISSIES

Wandelwegen:

Jeannette van Boerdonk
☎0413-211978

Mr. V/d Lindenstraat 6

5469 GJ KELDONK

Corrie Tiersma

Els de la Parra

Marten Hogeweg

Tjeu van den Kerkhof

Toon van Wordragen

Lange afstand-Prestatie- en Snelwandelen, LPS:

Theo Tromp, coörd.

Jan van de Ven a.i.

Mariet Ahlers

☎040-2926699

Hulstbosakker 47

5625 VS EINDHOVEN

Paul Canters

Sjef Koolen

Ad van Asten

Clubblad OLAT-Nieuws:

Ad van Asten, coörd.

☎0499-473767

Lupinelaan 27

5691 WC SON

Peter van de Ven

Margriet Fischer

Theo Tromp (algemeen,
bestuur en commissies)

a.i. Jeannette van Boerdonk

Clubreizen:

Theo Tromp, coörd.

Toon van Wordragen a.i.

☎0495-537775

Juliana v. Stolbergstraat 10

6006 ZM WEERT

Kempische Wandeldagen

Joop Wesseling vz.

Tineke de Kort

☎0492-382713

Kempenstraat 3

5735 KD AARLE-RIXTEL

Hein Lenders

Jos van den Bersselaar

Ad Verbakel

Marinus van Roosmalen

Jacques Smits

Martin van Riet

Redactie en Samenstelling:

Ad van Asten,
Peter van de Ven,
Margriet Fischer.

Druk: A.L.J. Niëns, Weert

Inleveren Kopij:

**Voor 16 februari voor plaatsing in het
maartnummer 2001 (dat op 10 maart
verschijnt.)**

OLAT-Nieuws verschijnt maximaal 11x per
jaar. e-mail: a.h.van.asten@hccnet.nl

OLAT WEBSITE

www.wandel-olat.org/

FEBRUARI 2001
JAARGANG 27, NR. 2

Van de Voorzitter

Het was zondag 21 januari 2001 dat OLAT alweer de derde winterserietocht organiseerde.

Het was 05.45 uur toen de wekker afliep, en we ons klaar moesten maken en de aanhanger aankoppelen volgeladen met spullen voor de verzorgingsposten. Na nog twee medewerkers voor de posten opgehaald te hebben, konden we om 06.30 uur vanuit St.-Oedenrode naar Veldhoven vertrekken.

De weergoden hadden ons niet in de steek gelaten want het was een prachtige dag om te wandelen; de zon kwam er ook nog bij, en de bomen en paden zagen wit van de sneeuw.

Voor onze verzorgers, die op de buitenposten stonden was het een koude dag. De wandelaars waren dan ook erg dankbaar voor hun verzorging. Ook ik sluit mij bij de laatstgenoemden aan, want zonder deze mensen kunnen we niets (het is een zware opgave om met zulk weer de hele dag buiten te staan).

BEDANKT MEDEWERKERS

Wij, als OLAT kunnen op een geslaagde wandeldag terug zien. De opkomst was 735 wandelaars.

Zaterdag 20 januari 2001 zijn Hein Lenders en ondergetekende met Ad van Asten naar een bijeenkomst geweest van de Sectie Lange afstand van de KNBLO, deze werd gehouden in Geldermalsen. Daar werden de langeafstandstochten, die we vooraf hadden doorgegeven aan de Sectie, gecoördineerd, opdat er zo min mogelijk tochten in een zelfde weekend worden georganiseerd.

Dan is er nog goed nieuws van onze vrienden uit België: met de brug over het kanaal waar al zolang over gesproken wordt, is men nu begonnen met de voorbereidingen. Wij zullen Frans Smets, de voorzitter van Milieu 2000, aan deze mededeling houden. Als ze dan in december 2001 klaar zijn, dan kunnen we de brug feestelijk inwandelen met onze 10^e Grenzeloze Tocht, die we organiseren in samenwerking met onze zustervereniging Milieu 2000.

Tot de volgende keer

Voorzitter

Marinus v Roosmalen

TER NAGEDACHTENIS AAN LENIE EIJKEMANS

† **LENA EIJKEMANS** voor iedereen beter bekend onder de naam **LENIE** is op 9 januari j.l. op 79 jarige leeftijd overleden.

We zullen haar moeten missen op onze aardse wandeltochten. Zij is aan haar laatste wandeltocht begonnen. Lenie had altijd een hartelijk en vriendelijk woord voor haar wandelvrienden. Vol enthousiasme kon ze vertellen. Zij stond aan de wieg van OLAT. Lenie was aanwezig bij de oprichtingsvergadering op 23 november 1967 in Olland. Zelf werd ze nooit lid, maar had een binding met OLAT als een soort peettante. Nagenoeg geen OLAT-tocht sloeg ze over en zelfs als er geen openbaar vervoer was naar de startplaats kwam ze toch vaak op de fiets. Zij was op de wandeltochten in het hele land een graag geziene gaste, waaronder de Vierdaagse van Apeldoorn en Nijmegen.

Haar hart was ook veel bij OLAT, waar zij altijd om folders van komende tochten vroeg om ze in den lande te verspreiden. De Kempische Wandeldagen namen bij haar een speciale plaats in.

Haar wandelboekje vermeldde trots de afstand van ruim 88.500 kilometer.

Het gedicht op haar rouwkaart omvat alles en wil ik hierbij opnemen.

*Tijdens je leven heb je je naam
zonder meer eer aangedaan.
Je liefde, warmte en zorgzaamheid,
Kon je aan vele mensen kwijt.
Dat gaf jouw leven grote inhoud,
Daarom is het voor ons nu zo koud.
Wij zullen moeten proberen,
Op fijne herinneringen te teren.*

Wij wensen de familie, maar ook al haar wandelvrienden sterkte toe met dit verlies.
Lenie bedankt voor je liefde en hartelijkheid.

Namens het bestuur OLAT, je wandelvriend Theo.

Condoleance adres:
Margietstraat 26
5691 TV SON

VAN DE BESTUURSTAFEL: door Theo Tromp

Afgelopen bestuursvergadering stond grotendeels in het teken van de planning van de startplaatsen van de komende wandeltochten voor het jaar 2002. Ja, het lijkt nog ver weg, maar als u dit leest is de coördinatievergadering van de Sectie Lange Afstand al weer achter de rug en staan de bondsvergaderingen weer voor de deur.

In 2002 bestaat de wandelsportvereniging OLAT 35 jaar en we willen in dat jaar onze traditie van elke 5 jaar een lustrumtocht voortzetten. Het bestuur heeft ingestemd met de voorzet om dit evenement te combineren met de lustrumtocht van de Kempenlandtocht. De datum wordt 18 en 19 mei 2002 en er zullen afstanden zijn voor iedereen.

Verder stonden we even stil bij de afgelopen Grenzeloze Tocht. Vol lof waren de wandelaars over de route. Echter door de grote afstand tussen de twee startplaatsen en het nog steeds niet aanwezig zijn van de hangbrug, bleek het niet mogelijk met 20 kilometer heen en weer te lopen. Vanuit België had men dat opgelost door de deelnemers van de 10 en 15 kilometer niet naar Nederland te laten lopen, maar met een lus weer terug te laten komen. Hierdoor was er een groter aanbod van wandelaars, die met de bus van België terug moesten dan andersom. Dit zorgde voor langere wachttijden aan Belgische zijde. Voor volgend jaar zal dit zeker de aandacht krijgen. Als de brug er niet is zullen ook de korte afstanden van Nederland met een lus via België weer op eigen bodem terug moeten keren. De gehele tocht zal zeker tijdens de evaluatie met onze Belgische vrienden van Milieu 2000 doorgenomen worden.

Vanuit Duitsland is een verzoek gekomen om met een dertig of veertig wandelaars een stuk te wandelen over het Hertog Hendrikpad bij Eindhoven. Dit gaat gebeuren op vrijdag 20 juli. Het zou leuk zijn als er enkele leden van OLAT met hen mee op pad willen gaan. Mocht U dit willen doen, neem dan even contact met ons op.

Ook voor de recreatieve wandeling op zondag 27 mei is al buitenlandse belangstelling. Daar heeft ook een wandelgroep vanuit Duitsland zich al met 35 deelnemers aangemeld.

De aanvragen voor de Kempenlandtocht (12/13 mei) en het Internationaal Wandelevenement (26/27 mei) beginnen binnen te komen. Het draaiboek krijgt steeds meer invulling van beschikbare vrijwilligers. Toch kunnen we nog enkele mensen gebruiken. De werkzaamheden kunnen omvatten parkoersbepijling/bewaking, inschrijfbureau, verzorging. Tijdens het Internationaal Wandelevenement hebben we ook mensen nodig voor de opbouw en afbraak. Wilt U zich ook inzetten; geef U dan op bij Mariet Ahlers.

Zelf ben ik vanaf 5 februari tot mijn uitzending half april begin mei zeer beperkt nog aanwezig. De draaiboeken zal ik nog zover mogelijk voltooien in de periodes (weekenden) dat ik nog thuis ben.

Aandacht vragen we voor de enkele wandelevenementen die U op onze advertentiebladzijden kunt vinden. Hier vindt u de Vierdaagse van Diever en de Strand Vijfdaagse; een wandel- en kampeerwandeloctocht over de Zeeuwse en Zuid-Hollandse Eilanden.

Vergeet u niet op te geven voor het wandelweekend in september, en voor onze vrijwilligers: binnenkort meer bijzonderheden over de vrijwilligersdag 2001.

Nellie Leijssen

Jacob Deckerstraat 9

5516 JN Eindhoven

☎040-2526772

e-mail nellie_leij@hotmail.com

Ledenadministratie

Alle wijzigingen rechtstreeks doorgeven aan de ledenadministratie. Mocht U bezwaren hebben tegen een aspirant-lid, dan verzoeken wij U dat binnen 14 dagen na het verschijnen van het verenigingsorgaan met argumenten te melden bij het secretariaat. Het lidmaatschap gaat pas in als de verschuldigde bedragen zijn ontvangen. Om in aanmerking te komen voor korting tijdens de tochten is het noodzakelijk uw lidmaatschapskaart te tonen bij het startbureau.

Adreswijziging

Ted Liebrechts naar Roodkapje 36, 5629 KX Eindhoven

Aanmeldingen

Gert van Oort	Laantje 14	4225 PC NOORDELOOS	18-7-1952
Nancy van Oort	Laantje 14	4225 PC NOORDELOOS	20-10-1954
Marijke Leenders-Migchels	Haffmansstraat 11	5635 CR AARLE RIXTEL	
Bert Vloet	Meikers 8	5401 KT UDEN	15-09-1953
Nellie Vloet	Meikers 8	5401 KT UDEN	05-11-1953
Marieke Vloet	Meikers 8	5401 KT UDEN	13-11-1986
Ria van de Voort-Piek	de Bussels 38	5501 EX VELDHOVEN	04-10-1950
Bert Bosman	Korenstraat 12	5554 JT VALKENSWAARD	27-01-1954
Evert van Ampting	Daviotteweg 38	5222 BH DEN BOSCH	
M. A. Hak	Eimbert 5	5492 NH ST.-OEDENRODE	15-01-1953
H. A. M. Hak	Eimbert 5	5492 NH ST.-OEDENRODE	12-08-1954

Aangenomen

Corry en Jan van Loon-van Riet uit Tilburg, Mirjan Naninck uit EINDHOVEN, Annie Timmermans uit LIEMPDE, Annie Bogert uit HAPERT, Madge Verleun uit VELDHOVEN, John van Puijvelde, José en Désirée Hanraets uit GELEEN, Mieke Liebrechts-Peijnenburg, Sjors en Pieter Liebrechts uit HEEZE.

OLAT TELT 650 LEDEN

Afgelopen maand hebben wij ons 650e lid mogen inschrijven. Haar naam is:

Marijke Leenders-Migchels

Wij hopen dat Marijke zich vlug zal thuis voelen binnen onze vereniging en dat zij zal genieten van veel prachtige en gezellige wandelingen.

ZIEKENBOEG

Door een ongelukkige val tijdens de Grensloze Tocht heeft onze wandelvriendin **Corry van Loon-van Riel** uit Tilburg haar pols gebroken. Wij wensen haar een voorspoedig herstel. Mocht u een kaart willen sturen haar adres is: Groenstraat 57, 5021 EK TILBURG

Het bestuur wenst **de familie Plasman** sterkte met de operatie van hun dochter en een voorspoedig herstel na de operatie. Wij leven met jullie mee.

ONZE JARIGEN

De volgende personen willen wij feliciteren met hun verjaardag. Wij hopen dat zij deze dag in goede gezondheid kunnen vieren.

Februari			27	Peter van Dijk	Oisterwijk
16	Frank Koster	Hilversum		Ellie Perham	Eindhoven
	Ger Schloesser	Eindhoven		Harrie Rooijmans	Nuenen
17	Ad van der Waal	Bergen op Zoom	28	Theo Klanke	Heeze
18	Gerrie Makink	Eefde	maart		
18	Harrie Bakkers	Geldrop	1	Ton Schenkelaar	Veldhoven
20	Marjan de Knecht	Veenendaal	2	Anneke Helder-Verlinde	Delft
	Sjef van de Berg	Budel		Peter Otten	Roermond
21	Jo Promper-van Beurden	Helmond		Herman Dekker	Eindhoven
	Henny van Megen	Opheusden		Jan Kastelijn	Geldrop
	Hans Bontekoe	Den Bosch	3	Minea Westermann	Eindhoven
	Annie Timmermans	Liempde	4	Hans Sweere	Eindhoven
22	Corrie van Eeten	Son		Margriet van den Boogaard-v.Heel	Berlicum
	Louk Labout	Amsterdam	5	Marjan Verhees	Liessel
	Anne Radder	Poortugaal	7	Maria Koetje	Eindhoven
	Jan van Berkel	Erp	9	Frans Mostert	Maassluis
23	Conny Nakken	Weert	10	Rob Vaessens	Amstelveen
	Sjaan Selten	Mill		Jan Ronner	Utrecht
	Ger Dietvorst	Veldhoven		Maria Kuiper-v/d Bersselaar	Eindhoven
	Chris Sluijter	Eindhoven		Tonnie de Boer-Weeda	Asten-Ommel
	Gonnie Kessler	Son	11	Frits Mennen	Heteren
	Ria Zijlmans-van Broekhoven	Kaatsheuvel		Paul Verschoor	Oss
24	Servee Derks	Leiden	12	Pieta van Boxmeer	Boekel
25	Theo Tromp	Weert	14	Nellie van Rijsingen	Eindhoven
	Niels Martens	Rijsbergen	15	Katja Zijlmans	Kaatsheuvel
26	Ton Delsink	Aalten		Jaap Blanken	Veldhoven
	Alie Houthuyzen	Den Haag			

PROGRAMMA CLUBREIZEN 2000/2001

Clubreizen

zaterdag	3 maart	GR-14	16 - 27 km	Lavacherie-LaRoche
zaterdag	21 april	GR-126	21 - 30 km	Houyet - Dinant
zaterdag	23 juni	GR-57	20 - 26 - 35 km	Houffalize - La Roche
zaterdag	25 augustus	GR-5	16 - 32 km	Spa - Vielsalm
weekend	22/23 sept.	GR-AE	ca. 20 - 30 km	Bouillon overnachting in JH (nu aanmelden!)

Inschrijven: gironummer **706801**

t.n.v. w.s.v. OLAT

Weert

minimaal een maand van tevoren
met vermelding van tocht, aantal personen,
opstapplaats, afstand

Inschrijfgeld: leden

Weekend f 110,00

dagtocht f 37,50

niet-leden

f 125,00

f 42,50

Na-inschrijvers kunnen alleen mee als er nog plaats is.

Indien men op de woensdag voor de tocht nog geen bericht heeft gehad, kan men informeren van woensdag- tot vrijdagavond of er nog plaats is.

Afmelden: Bij verhindering zal, indien dit **uiterlijk 10 dagen voor de tocht** is doorgegeven, de betaling doorgeboekt worden naar de volgende tocht of (na aftrek van f 2,50) worden teruggestort.

Vertrektijden Clubreizen bussen

Bus A

St.-Oedenrode: Markt	07.00 uur
Veghel: Garage Staals	07.10 uur
Keldonk: Kerk	07.15 uur
Someren: Sluis 11	07.40 uur
Nederweert: Benzinepomp	07.55 uur

Bus B

St.-Oedenrode: Markt	07.00 uur
Son: Bushalte	07.10 uur
Eindhoven: Fuutlaan	07.25 uur
Leende: Jagershorst	07.45 uur
Weert: NS	08.00 uur

Zorg dat u minstens 5 minuten voor deze tijd aanwezig bent dan hoeft de bus niet te wachten ook als deze wat later zou zijn.

Controleer altijd of uw bevestigingsbrief eventueel een gewijzigde vertrektijd aangeeft.

Tenslotte: Zorg voor een geldig grensdocument en Belgische francs. Er is een excursieverzekering afgesloten. Deze geldt niet voor bagage en kostbaarheden.

Informatie en inschrijfadres:

Toon van Wordragen Juliana van Stolbergstraat 10 6006 ZM Weert, ☎ 0495-537775

E-mail: clubreizen@wandel-olat.org

Lange afstand-Prestatie-Snelwandelen

CLUBKAMPIOENSCHAP OLAT PER 14 JANUARI

1 Kees Lambregts	775	5 Marcella Creemers	300
2 Klaas Bakker	705	6 Rolf Craanen	300
3 Bert Timmermans	(400)	7 Kees Punselie	300
4 Theo Tromp	300		

Attentie. 'Bossche 100' nog niet verwerkt: Klaas Bakker, Kees Lambregts en Theo Klanke en Hugo Prinsen hebben hun deelname reeds gemeld, evenals Sjef Koolen en Frits Mennen.

PROGRAMMA OLAT CLUBKAMPIOENSCHAP 2001

<u>Prestatietochten</u>	<u>(puntenhonorering op uitslag per afstand)</u>		
18 februari	De LAT	30 km	700 pt bij 2 uur 49 minuten
25 februari	RWV	10 km	700 pt bij 54 minuten (beste tijd over winterserie)
11 maart	OLAT	20/35/50 km	700 pt 20= 1u.50m; 35= 3u.45m; 50= 5 u.16m
			(extra op uw resultaat: bonus 20 km + 150pt; 35 km + 250pt; 50 km + 400pt)
24 maart	De LAT: A'dam-Hoorn	42 km	Goud 200pt; Zilver 175pt; Brons 150pt; finish 100 pt

Lange afstand tochten (puntenhonorering bij afleggen van reglementaire afstand)

02/03 maart	Waterland	100 km Euraudax	bij finish 300 pt
10/11 maart	Zd. Westhoek	100km/80km	bij finish 200 pt + afstand
18 maart	OLAT	60 km tocht	bij finish 200 pt
30/31 maart	Euraudax	107/100 km	bij finish 200 pt + afstand

Attentie:

Om te worden opgenomen in het clubkampioenschap moet u met het onderstaande rekening houden:

Voor de prestatietochten geldt de uitslagen lijst.

**Voor alle andere tochten dient u zich telefonisch of schriftelijk te melden bij de redactie van OLAT-Nieuws
☎ 0499-473767 of bij Paul Canters op mobiel ☎ 06-16885375.**

20^e INTERNATIONAAL WANDELEVENEMENT OLAT - WEERT **Zaterdag 26 en zondag 27 mei 2001**

Afgelopen periode zijn er wat onduidelijkheden ontstaan doordat verschillende wandelaars indianenverhalen rondstrooiden over het wandelevenement van 2001. Daarom willen wij van onze zijde wat duidelijkheid verstrekken over ons wandelevenement.

Het zou toch zonde zijn dat door de geruchten dit evenement om zeep wordt geholpen en we weer naar een tweejaarlijks 100 EM-loos weekend gaan.

Nadat het wandelevenement in Sint-Oedenrode van de ronde van 10 Engelse Mijl (16 km), (waarop vele jaren jaarlijks de 100 EM werd gelopen) is teruggebracht naar een ronde van 4 kilometer, is het aantal deelnemers snel

bergafwaarts gegaan. De reden hiervan zijn tweeledig. De wedstrijdwandelaars wandelen liefst op een kleine ronde waar zij steeds op vaste punten verzorging hebben. Terwijl de prestatiewandelaars er weinig voor voelen om b.v. voor de 80 kilometer even twintig ronden te maken.

Om het echter financieel mogelijk te maken hebben we naast de wedstrijdwandelaars ook de prestatie- en lange afstandwandelaars nodig. Financiële redenen naast het kleine aantal deelnemers hebben ook in het verleden OLAT doen besluiten dit evenement niet te organiseren. Als er voor elk evenement ruim f 2000 aan een sporthal betaald moet worden, is dit niet meer haalbaar. Doordat we in Weert op dit punt konden bezuinigen is er gekozen voor het parkoers in Weert. Ook nu kost zo'n evenement nog steeds veel geld, maar we proberen dit met sponsors binnen de perken te houden.

In Weert is dan ook in 1999 opnieuw ons wandelevenement opgestart op een afwisselend mooi parkoers. In de omgeving van de IJzeren Man met een ronde van 8001 meter met twee verzorgingsposten. Dus om de 4 kilometer een uitgebreide verzorgingspost, terwijl er tussen de 2^e post en de 1^e post nog een waterpunt was ingericht door enthousiaste bewoners.

Dus meer verzorgingsposten dan men in voorgaande wedstrijden in Sint-Oedenrode en Engeland ooit heeft gehad. Behalve dan die op een klein parkoers.

Na afloop van het evenement is er een enquête onder de deelnemers gehouden. De uitslag hiervan was, dat op een enkeling na, iedereen zeer tevreden was over het parkoers op zich. Wel vroeg men aandacht voor een donker stuk in de route. Ongelukkigerwijze was dit, bij twee controles van de route in het donker, niet opgevallen omdat de maan scheen. Helaas was het nieuwe maan tijdens het evenement en was het dus donker. Ook een straatlantaarn, die normaal 's nachts blijft branden, brandde die nacht niet. Voor de komende tocht zal dit punt echter extra aandacht krijgen. We zullen op dat stuk 's nachts éénrichtingsverkeer invoeren en door middel van een aggregaat zal dit gedeelte van achteren worden belicht. Tevens zal er met het energiebedrijf contact worden opgenomen, opdat de 'bewuste' lantaarn op de andere hoek die nacht zeker blijft branden. Ook dit jaar zal weer aan de buurtbewoners gevraagd worden hun buitenverlichting te ontsteken.

In 1999 was een stuk van de Bocholterweg met oranje pionnen en een wegversmalling en verkeersremmende maatregelen voor de wandelaars beveiligd. Voor dit jaar wordt ook het stuk langs het industrieterrein op deze wijze beveiligd.

Verder ging het gerucht dat het geen wedstrijd meer was en dat er geen controle meer zou zijn op het wandelen. Het was inderdaad zo dat wij het evenement als prestatiewandeltocht wilden uitvoeren. Net zoals dit ook bij de Nacht van Loon op Zand het geval is: en daar is toch niets mis mee. Ongelukkig is misschien geweest de keuze van het woord scheidsrechters, dit had waarnemers moeten zijn. Maar om nu meteen het woord 'wilde' wedstrijd in de mond te nemen, is denk ik, toch wel erg gezocht. Bij een prestatietocht hadden we echter de medewerkers iets flexibeler kunnen inzetten. Want er zijn maar weinig mensen, die 24 uur achter elkaar hetzelfde werk willen doen.

Toch zijn we tegemoet gekomen aan de wensen van enkele snelwandelaars en juryleden.

De wedstrijd is alsnog als KNAU-wedstrijd aangevraagd en wel voor de 24UUR/100 EM en de 100 km. Het komend evenement zal moeten uitwijzen of dit zin had.

Ik (Theo Tromp), als promotor van dit unieke evenement, roep alle Lange afstandwandelaars op: neem deel aan ons evenement en laat het niet verloren gaan. Ondanks het feit dat ik zelf, door uitzending naar Bosnië, niet aanwezig kan zijn, zal iedereen zijn best doen het evenement te doen slagen. Maar dat kan alleen ook door de hulp van deelnemers want die hebben we nodig om door te gaan.

Wat staat er dit weekend allemaal te gebeuren:

Alleen 26 en 27 mei 2001 in Weert kan men in Europa de 100 Engelse Mijlen wandelen, want er zal in 2001 GEEN 100 Engelse Mijl worden georganiseerd in Engeland!

24 UUR/100 EM zaterdag 26 mei 12.00 uur

limiet voor de 24 uur >105km én tussen 11.00 en 12.00 uur op 27 mei moet men nog minimaal één ronde wandelen!

Voor de 100 EM geldt het limiet binnen de 24 uur

Men kan Continental-Centurion worden en iedereen die voldoet aan de eis van de 100 EM of 24 uur ontvangt een waarderingstempel voor de Long Distance Walker.

Er is een wedstrijd* en prestatieklasse voor dames en heren.

100 km zaterdag 26 mei 18.00 uur

limiet 18 uur wedstrijd* en prestatieklasse

50 EM/80 km zaterdag 26 mei 20.00 uur

limiet binnen 16 uur.

Iedereen, die deze tocht uitloopt ontvangt een stempel voor de Kennedywalker, tevens ontvangt iedereen die de tocht binnen 24 uur volbrengt éénmalig de Kennedyvrienden spled.

50 km zondag 27 mei 00.00 uur

limiet binnen 10 uur

20 km zondag 27 mei 07.00 tot 10.00 uur

Dit is een recreatieve tocht op een ander parkoers door het natuurgebied de IJzeren Man.

Deze natuurtocht staat buiten de wedstrijd-/prestatietochten.

Informatie kan men verder vinden op het internet op www.wandel-olat.org

Aanmeldformulieren aanvragen bij:

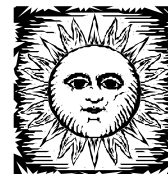
**Mariet Ahlers,
Hulstbosakker 47,
5625 VS EINDHOVEN,
tel. 040-2926699,
emailadres: marietahlers@planet.nl**

PROGRAMMA SNELWANDELEN

DATUM	PLAATS	CLUB	Afstand	Bijzonderheden
18/2	Zaandam	Zaanland/RWV	3 km	Nederlandse kampioenschappen indoor snelwandelen, in sporthal De Vang te Zaandam.
25/2	Rotterdam	RWV		Uurwedstrijd snelwandelen op de kunststofbaan aan het Langepad in Rotterdam-Kralingen.
11/3	St-Oedenrode	OLAT	1-5-20-35-50 km	Sporthal "Kienehoef", Frederikstraat 41, Sint-Oedenrode: 35-50km om 11.00uur; 20 km 12.30 uur; 1-5 km om 11.45 uur. Starttijden precies en een half uur voor start melden. Deelname: OLAT-leden met herkenbaar embleem of shirt GRATIS
18/3	Rotterdam	RWV	1 uur	Uurwedstrijd snelwandelen op de kunststofbaan aan het Langepad in Rotterdam-Kralingen.
24/3	Amsterdam	Zaanland	1000 m	Meerkampen indoor snelwandelen voor pupillen en junioren in de sporthal op sportpark 'Ookmeer'
8/4	Tilburg	Attila		Baanwedstrijden snelwandelen

WINTERPROGRAMMA WANDELEN OP DINSDAG 2000 - 2001

Datum	Route	Startplaats
20 februari 2001	Kuikseindroute	RK Kerk Middelbeers
6 maart 2001	Cranendonkroute	RK Kerk Soerendonk
20 maart 2001	Slibbroekroute	Vrijthof Hilvarenbeek

Voor aanvullende informatie kunt u terecht bij: Jos ☎0495-535848 of Truus ☎040-2110413

Vraaggesprek met ons Zilveren Wandellid: Constant Dedel

Graag maak ik van het moment gebruik om **Constant Dedel** eens nader bij de lezers van OLAT-Nieuws voor het voetlicht te brengen. Met Constant, die in Baarn woont, arrangeerde ik een schriftelijke uitwisseling van vragen met de mogelijkheid er her en der enige telefonische toelichting bij te geven.

Constant als ik even je persoonlijke status mag aanhalen, dan zie ik dat je geboortedag 30 april 1947 is. Natuurlijk een opvallende datum, als je weet dat je ouders het Koninklijk Huis als werkgever hadden. Jijzelf draagt het predikaat Jonkheer:

1a. Constant is *Jonkheer* voor jou een titel die je draagt op grond van het lid zijn van een adellijk geslacht of is het een functionele titel die vererfd is?

Constant: *Mijn voorvader S. Dedel heeft zich tijdens de Slag bij Doggersbank heldhaftig gedragen, op grond waarvan Zijne Majesteit Koning Willem I hem in de loop van de 18^e eeuw in de adelstand verhief. Op grond van het lid zijn van dit adellijk geslacht draag ik mijn titel als Jonkheer.*

1b. Op mijn vraag of Constant nog emotionele waarde hecht aan een titel nu de Nederlandse overheid geen nieuwe adellijke titels meer verleent, heeft Constant geen nader commentaar.

Constant 25 jaar bij OLAT

Constant, we gaan nu naar je wandelcarrière: Je werd lid van

OLAT in 1975. Een Brabantse wandelclub, terwijl jij woonachtig bent in Baarn, in de provincie Utrecht en veel oudere wandelclubs zoals De LAT in Amsterdam en RWV in Rotterdam voor jou toch dichterbij huis waren.

2. Waarom koos je toen voor OLAT? en hoe kwam je in contact met de vereniging OLAT? en waarom ben je ons al die 25 jaar trouw gebleven?

Nacht van Haelen 1976

Constant: *Mijn OLAT-lidmaatschap is in eerste instantie ontstaan door het abonnement op OLAT-Nieuws om me te oriënteren in de wandelsport. Een andere reden is dat ik op zaterdag 3 mei 1975 de Mergellandroute wandelde. Tijdens die tocht maakte ik kennis met Jac Heidendaal, die toen lid van OLAT was evenals José van den Berk, maar er waren nog meer leden van OLAT die daar meededen, zoals Jac Arts, Gerrit Legierse, Louis Oosvogels en Ben van der Velden. In datzelfde jaar liep ik ook Amsterdam-Leeuwarden en Nijmegen-*

Rotterdam samen met Jac Heidendaal. Zo is het ook gebeurd dat ik op zondag 2 november 1975 deelnam aan de eerste winterserietocht van het seizoen bij OLAT in Sint-Oedenrode. Een maand later, op zondag 7 december 1975 meldde ik me aan als lid van OLAT. Het was in de tijd dat Knelis van Montfort voorzitter was en zijn vrouw Marietje penningmeester, terwijl Frits Verhees de functie van secretaris vervulde.

Nijmegen 1977

Ik vind je eerste verhaal in het OLAT-Nieuws van januari 1976. Het betreft een verhaal voor wandelwegen en gaat over de Heuvelrugroute en de Wildweg.

3. Was je al een allround wandelaar toen je voor OLAT koos, of is je belangstelling voor de diverse wandeltakken daarna pas gegroeid?

Constant: *Voordat ik bij OLAT kwam, was ik al wandelaar vanaf oktober 1968. In die tijd wandelde ik mee met de wandelvereniging Dudok de Wit, ook maakte ik trainingstochten voor de Vierdaagse van Nijmegen. Later ging OLAT ook wandelwegen uitzetten. Als eerste was dat in 1983 de Koeriersweg*

Ruhrhohenweg 1985

bij gelegenheid van het 750-jarig bestaan van de steden St.-Oedenrode, Eindhoven, Roermond en Hasselt. Deze wandelweg was toen 350 km lang en we hebben hem met een hele groep gelopen. Later liep ik ook het Oeverloperpad en de Tiendweg als voorlopers van de latere LAW 6. Ook de Westduinslag heb ik gewandeld, dat was de afstand tussen Den Haag en Hoek van Holland als begin van het latere Visserspad. Bovendien was ik deelnemer bij de groep die destijds met Piet Knoester, Alex Wijsman en Theo Tromp het Floris V-pad heeft ingelopen. Ik heb dat pad jaren later in 1995 nogmaals in z'n geheel gelopen, toen in de nieuwe opzet. Verder liep ik het Peellandpad van St.-Oedenrode naar Roermond, twee oude LAW's van Den Bosch naar Visé en van Bergen op Zoom naar de Halvemijl bij Veldhoven. In het jaar 1985 was ik het enige en eerste OLAT-lid dat alle toenmalige OLAT-paden had bewandeld. In latere jaren heb ik ook nog het Hertog Hendrikpad en het Graaf van Hornepad gedaan. Maar, dat is nog niet alles want ook het Pieterpad van Pieterburen naar Maastricht mag je bij het rijtje zetten.

Wat mij opvalt Constant is dat er bijna geen maand voorbij ging in deze afgelopen 25 jaar zonder een verhaal over welke wandeltocht dan ook. Daarnaast valt ook op dat je in je verhalen, op hoge uitzondering na, nooit in het persoonlijke vlak treedt. Vroeger plachte je nog wel eens de namen te noemen van deelnemers die je van naam kende, maar dat laat je nu ook achterwege.

4. Bestaat er een verband tussen je dagelijkse werkkring op de Universiteit en je voorliefde om alleen maar 'droge, chronologische' opsommingen te geven van feiten tijdens een tocht?

Constant: Ja, er bestaat verband tussen m'n dagelijkse werkkring op de Universiteit en mijn voorliefde om alleen 'droge, chronologische' opsommingen te geven van feiten tijdens mijn wandeltochten. Ik vermeld geen namen van leden meer in mijn verhalen voor het clubblad omdat naar mate de tijd is verstreken er ook steeds meer nieuwe namen bijkwamen en ik voor mijn verhaal daardoor niet meer het totaal-overzicht had, wie wel en wie geen lid was. Het zou vervelend zijn als ik hiermee leden ongewild zou passeren.

Constant, je hebt je in het verleden ontpopt als een niet onverdienstelijke wandelaar op de vooral langere afstand. Ik herinner me nog 40-km tochten of langere bij OLAT waar jij in de voorste gelederen meeging. Maar je legde je ook toe op de echte lange afstand. Je bent, geloof ik, ook Centurion.

5. Hoe is dat gerealiseerd? Welke tijd zette je neer? Ik zag dat je bij de jaarvergadering je blauwe blazer met batch

droeg. Ben je trots op de Centurion-onderscheiding?

Constant: In 1980 liep ik van 31 mei op 1 juni de 100 EM in Sint-Oedenrode in een

tijd van 21 uur 31 minuten en 13 seconden. Tijdens deze tocht was het aanvankelijk droog weer, maar de laatste uren begon het te regenen.

Door het neerzetten van deze tijd werd ik Continental Centurion (CC 69). Anderhalve maand later, op 25/26 juli 1980 liep ik in Leicester Engeland

de 100 EM in een tijd van 21 uur 43 minuten en 18 seconden. Het was tijdens deze tocht aanvankelijk zeer warm weer en in de nachtelijke uren waren er zelfs onweersbuien, maar daarna werd het weer droog. Met deze goede tijd die ik realiseerde werd ik opgenomen in de Brotherhood of Centurions (C 700). Op de afgelopen jaarvergadering droeg ik mijn blauwe blazer met badge waarop ik erg trots ben.

Toen ik vorig jaar de oude edities van OLAT-Nieuws doornam, las ik ergens dat je destijds het wandelgezelschap wel eens hebt vermaakt met een echt recital op de fluit.

6. Is muziek maken, (musiceren) ook een hobby?

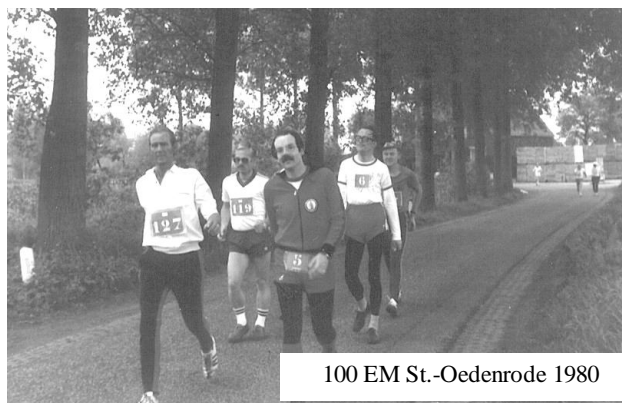
Je maakte toen ook wel deel uit van de wandelreizen met Theo naar Engeland. Was dat om te wandelen, of ging je mee voor de pret?

Constant: Ja, blokfluitspelen is ook een hobby van me, maar de laatste tijd komt dat minder aan de orde door mijn andere bezigheden. Ik ging graag met Theo mee op wandelreis naar Engeland. Tijdens de wedstrijd hielp ik dan mee om de wandelaars te verzorgen. Dat was het geval in Ewhorst, Engeland in het weekend van 24/25 juni 1983.

Ook nu lezen wij o.a. jouw naam bij de donateurs van onze 'Gouden Klomp', ondanks dat je al vele jaren niet meer actief bent in het wereldje van de lange afstand.

100 EM Leicester 1980

100 EM St.-Oedenrode 1980

7. Toch zien we je ook nog wel bij onze snelwandelwedstrijden assisteren, noem 't maar adjudant spelen. Voel je het als een plicht om als clublid hier en daar mee te helpen, of is het bij jou: eens een wandelaar, altijd een wandelaar?

Constant: *Ja, dat klopt allemaal wel. Tijdens de eerste uren bewaak ik dan het parkoers om te zorgen voor de veiligheid van de wandelaars - zowel voor wedstrijdwandelaars, als voor prestatiewandelaars -. Ook zorg ik ervoor dat ze niet verkeerd lopen. Wanneer de wandelaars zijn gefinished wordt door de tijdwaarnemers de tijd genoteerd. Als koerier breng ik deze tijden dan naar de centrale administratie, dan kunnen ze daar alvast de lijsten samenstellen en de diploma's klaarmaken.*

Constant, we komen je naam tegen op de deelnemerslijst van de Nijmeegse Vierdaagse. Je liep hem zelfs al 30 keer. Daarentegen, mis ik hem in Apeldoorn en krijgen we wel al jaren je reisverslag van de Hærvejsvandringen.

8. Vind je het voorttrekken van plaats naar plaats meer weggelegd voor jou, of is het gewoon een keus die je eenmaal gemaakt hebt?

Constant: *Het voorttrekken van plaats naar plaats vind ik interessant. De wandelaars worden dan ondergebracht in scholen of sporthallen om te overnachten. Koffers en sporttassen worden mee vervoerd in vrachtauto's. Deze Hærvejsvandringen liep ik zeven maal. Toch heb ik voorheen ook wel in Apeldoorn gelopen, namelijk in 1981 en in 1993.*

Fluitrecital KWD Geldrop 1986

We komen hiermee op je IML-wandelreizen. Je wandelrapport geeft al een afstand ruim boven de 80.000 km. Je liep bijvoorbeeld in Japan, Australië en Nieuw-Zeeland.

9. Heb je plannen om nog meer van dergelijke verre wandelreizen te gaan ondernemen?

Constant: *Vanwege het feit, dat op 29 oktober 1987 in Japan de IML is opgericht, kreeg ik het idee om daar ook eens aan mee te doen. Mijn eerste IML-tocht was in de Deense stad Viborg in Midden-Jutland. Deze tocht vond plaats op het parkoers van de Hærvejmarçh in het weekend van 25 en 26 juni 1988. Inmiddels heb ik meer dan 60 tochten gelopen. In Japan liep ik vijf maal. Behalve in Japan liep ik ook de Tweedaagse van Taiwan (1995), Korea (1997), Nieuw-Zeeland (1999) en Australië (2000). In 1989 werd ik in Japan International Master Walker. En, inderdaad, ik ben van plan nog meer van dergelijke (verre) wandelreizen te maken.*

Constant, je bent niet eenkennig en je wandelt bij alle verenigingen. Wandelen, is wandelen kun je stellen, maar toch zul jij door je ervaringen met het onderweg zijn op verschillende wandelroutes wel degelijk verschillen opmerken van organisatie en verzorging. Je weet dat er momenteel een bijna onoverbrugbare kloof ligt tussen de eenwording van KNBLO en NWB.

10. Is de Nederlandse recreatieve wandelaar er mee gebaat dat er zoveel tijd, kosten en menskracht wordt gespendeerd om afzonderlijke wandelbonden in stand te houden in deze tijd van schaarste aan vrijwilligers?

Start Int. Weekend St.-Oedenrode 1976

Constant: *Ik kan hier geen klinkklaar antwoord op geven, maar wanneer er nog een grotere schaarste aan vrijwilligers zou komen waardoor tochten in het gedrang komen of zelfs ophouden te bestaan dan zal ik daar niet gelukkig mee zijn.*

11. Constant wil je in het kort een vijftal Nederlandse tochten kwalificeren als een must om er eens aan deel te nemen?

Constant beantwoordt deze vraag resoluut met: 1^e de Senioren wandeltocht SGWB; 2^e De Bloesemtocht te Geldermalsen; 3^e Euraudaxwandeltochten van 25 en 50 km; 4^e De WS'78 wandeltochten; 5^e Voorjaarstocht van Dudok de Wit te Lage Vuursche.

Je zend je wandelverslagen - maandelijks zo'n drie a vier stuks - aan zowel De LAT, RWV als OLAT. Ik zie ze dan maandelijks ook in de clubbladen van deze

verenigingen verschijnen en je mag aannemen dat ik ze geen drie of zelfs vier keer lees.

Heel veel wetenswaardigheden worden in je verslagen opgesomd, vooral natuurmonumenten en adellijke bezittingen leren ons Nederland waarderen.

12. Vind je het bezwaarlijk als wij als redactie van OLAT-Nieuws jouw verslagen in een nieuw jasje steken en het doen voorkomen alsof een van ons met jou op pad was: we zinspeelden er al enige tijd op in 'met Constant-op stap'?

Constant: Nee, dat vind ik niet bezwaarlijk.

Natuurlijk heb ik iets over het hoofd gezien wat je aan

ons kwijt wilt.

13. Een deel van onderstaande ruimte is voor je impressies gereserveerd.

Constant pakt hierop uit met niet mis te verstane indrukken:

Ik liep de Kennedymars van Tilburg 5x; De Kennedymars Sittard 5x, in 1981 realiseerde ik hier mijn snelste tijd van 10 uur en 6 minuten; De Kennedymars van Someren 2x; De Kennedytocht van St.-Oedenrode 2x.

De Nacht van Haelen 100 km deed ik in april 1976; De Nacht van Apeldoorn ook 100 km in mei 1980; De prestatietocht van 100 km in Rooi deed ik in mei 1981, mijn tijd was daar 12 uur en 52 minuten.

De Drie Eilandentocht Vlissingen 120 km in augustus 1981 en aansluitend Amsterdam-Tilburg over 125 km.

De Mergellandroute over 135 km deed ik 3x; Amsterdam-Leeuwarden 150 km 2x en Nijmegen-Rotterdam 160 km 2x.

Daarnaast wandelde ik diverse lange afstanden in het buitenland zoals de Roskilde Fjord Rundt (Denemarken) in februari 1980. Ik wandelde daar met Jan Vijverberg uit Naaldwijk, die mij in Baarn ophaalde, en Huig Kraan, die in 1994 is overleden, hij woonde destijds in Haastrecht.

In mei 1987 wandelde ik met Wim en Ans Mansveld uit Leiden en Pia Rijploeg uit Etten-Leur van Praag naar Prcice (ten zuiden van Praag) onder leiding van een gids, die Engels sprak. Die afstand bedroeg 70 km. We wandelden daar bij regenachtig weer. De tocht was begrepen in een wandelreis naar Tsjecho-Slowakije (nu Tsjechië). De reis werd georganiseerd door de RABOBank Nijmegen en stond onder leiding van de heren J.A. Becht (nu Van Dongen Reizen) en W. Docters van Leeuwen.

Dan heb ik hier nog een paar persoonlijke prestaties:

10 km	1 u 2 min 48 sec	op 6 maart 1988 te Rotterdam
20 km	2 u 12 min 30 sec	op 17 januari 1988 te Arnhem
35 km	4 u 15 min – sec	op 21 maart 1976 te Sint-Oedenrode
40 km	4 u 38 min – sec	op 12 april 1981 te Rotterdam
50 km	5 u 49 min – sec	op 23 maart 1985 te Sint-Oedenrode
80 km	10 u 6 min – sec	op 18 april 1981 te Sittard
100 km	12 u 52 min – sec	op 23/24 mei 1981 te Sint-Oedenrode
100 EM	21 u 31 min 13 sec	op 31 mei/1 juni 1980 te Sint-Oedenrode
100 EM	21 u 43 min 18 sec	op 25/26 juli 1980 te Leicester Engeland

Constant hartelijk dank voor je medewerking aan dit vraaggesprek.

We ziens je ergens op de wandelroutes en wensen dat je nog veel jaren in een goede gezondheid kunt en mag genieten van je geliefde wandelingen.

Ad van Asten

Voor OLAT-Nieuws

DE GRENS OVER EN OOK WEER TERUG

DOOR AD VAN ASTEN

Het is eind 2000, dus tijd voor de 9^e Grenzeloze Tocht, die we samen met de Belgische Wandelclub Milieu 2000 organiseren. Het loopt al tegen negen uur als we bij de poort van de Zwarte Bergen komen. Een viertal vrijwilligers regelt het verkeer in de goede richting. Gelukkig mogen wij met de auto tot aan de startlocatie omdat Piet 'het winkeltje' vervoert - zo kent iedereen zijn privileges -. Piet koos vandaag voor de gulden middenweg: Dini een uurtje te laat en Francien een uurtje te vroeg op locatie. Als altijd is het restaurant van De Zwarte Bergen in een prachtige eindejaarstooi gebracht en iedereen komt er vlug in de juiste stemming. Een paar wandelkennissen

begroeten en we gaan op pad. Ad Verbakel, die het traject naar de locatie in Lommel heeft uitgezet, loopt een eind met ons op. Hij vertelt dat er wat problemen zijn geweest met het uitzetten van de route. Omdat Milieu 2000 koos voor een andere locatie in Lommel en de geplande brug over het grenskanaal vanwege onduidelijke problemen al meer dan een jaar op zich laat wachten, is er geen mogelijkheid om de routes binnen de gebruikelijke afstanden te realiseren. Daar onze wandelaars toch hoofdzakelijk komen om de afstand tussen de twee locaties te overbruggen moest op een laat tijdstip voor een min of meer ingewikkelde constructie worden gekozen, die ook na

afloop van de tocht nog niet door iedereen werd begrepen. Hoe dan ook, Ad Verbakel heeft er iets fantastisch van gemaakt waarover wij het zonder uitzondering eens kunnen zijn. Alles zit er in: bospaden, zandverstuivingen, oases en misschien wel gehoopt en ook gekregen een mooi wit winterlandschap. Omdat we wat laat zijn is het pad op verschillende plaatsen al erg glad door de stappers die er al overheen zijn gegaan, en het wordt uitkijken waar je je voeten neerzet, maar na een half uurtje laveren, krijg je dat wel onder de knie. Terwijl we zo met Ad oplopen ontdekt hij her en der al weer paadjes om voor volgend jaar eens uit te proberen: onze pelgrim zou als woudloper

ook wel aan de kost kunnen komen. Bij een zandverstuiving, een 'schietterrein' van de plaatselijke schutterij, verlaat Ad ons om de ingelaste 5 km te gaan voorlopen. Op het parkoers treffen we enige snelle jongens zo-

als Henk en Hans en zelfs Servee laat z'n vriendin even alleen achter in het enge bos om gelijke tred met

hen te kunnen houden. In een boshut, al een eindje in België, treffen we onze verzorgers aan, nu eens achter een echte toog. Het 'kroegje' zit afgeladen vol en we laten het bij een controlestempeltje. Als we een eindje verderop bij een splitsing komen met de 10 km weten we het niet helemaal zeker meer, onze indruk is dat we er die 10 allang op hebben zitten en plotseling duikt dan ook nog de 20 km op. Later zal blijken dat de wandelaars die in Nederland voor de 15 km hebben gekozen, met de bedoeling dit te dubbelen ook daadwerkelijk een tochtje op en neer naar België hebben gekregen. Een variatie 10 km heen en 15 terug is ook mogelijk geweest, maar staat niet aangegeven. Velen keerden terug met de pendelbus, probeerden andere varianten te bedenken, of bleven op locatie steken. Jammer dat een en ander niet even aan de wandelaars op de routebeschrijving werd verduidelijkt.

Wij wandelen op een mooi moment door een groots landschap: zandverstuivingen, bos- en waterpartijen geven het gebied een overrompelende schoonheid. Een laagje sneeuw over een licht glooiend weids landschap en een waterplas, waarin een gezonken boot nog net boven het water uitsteekt, onflokt

aan ons toch de vraag of de bedenker van de naam voor dit gebied de avond ervoor wellicht iets te lang in een lokale oase verbleef: de Lommelse Sahara. Na nog wat omzwervingen komen we uiteindelijk in de wijk Lommel-Werkplaatsen. Ook hier weer een afsplitsing, nu voor de 20 km; wij gaan rechtstreeks naar 'De Moffel', dat een parochiehuis blijkt te zijn. De wandelaars, die voor de 20 km kiezen mogen nog een rondje van ongeveer 4 km om het plaatsje maken en komen dan ook hier terecht. In de locatie heerst de gezellige sfeer van buurtende en etende wandelaars, en het geheel overziend schijnt ook Westmalle hier bekend te zijn. Voor ons vandaag echter alleen wat aangegelde koffie om ons mierzoete

hapje te verwerken.

Bij de uitgang kunnen we voor de terugweg kiezen uit 29 of 32 km. Er staat echter niet bij waar een keus

uit één van beide ons zal brengen, dus we wandelen gewoon aan. Met een ruime fantasie kunnen we op het parkoers bosdreven van andere paden onderscheiden; het geheel voert ons door een onlangs met minuscule boompjes aangeplant parkachtig bos, dat zeker bij een eventueel 20° uitvoering van de Grenzeloze goed kan uitpakken. Het grote probleem duikt nu op; we kunnen het kanaal niet over en kilometers lang volgen we dan ook deze waterweg, waarvan ik vermoed dat het 't kanaal van Beverlo is. Op een gegeven ogenblik wordt toch even de loop met ons genomen als we dwars door de rauwigheid van een gewezen voetbalveld 'schuin' naar een gebouwtje van een hondenclub worden gelokt. Dat zal

toch niet geweest zijn om meer bekendheid te geven aan de club 'hotdogs'!? Duidelijk verrast door een brug over het kanaal bewijzen de routeniers vrolijk verder

aan de overkant van het, inmiddels toch wel indrukwekkende, kanaal waarschijnlijk nu 'de' waterweg tussen Maas en Schelde, maar pin me ook hierop niet vast, want de

oriëntatie voor vandaag ben ik een beetje kwijt. Duidelijk blijft me bij dat we enige tijd over een slingerpad op en neer dwaalden door een hobbelige beboste wal, misschien wel bedoeld als 'het' hoogtepunt van dit Belgische traject voor vandaag. Eenmaal terug op Nederlandse bodem valt op dat er hier nog meer sneeuw ligt dan in België. De bospaden zijn door de vele voetstappen over de sneeuw spiegelglad geworden en het wordt goed uitkijken geblazen. Een keer dreig ik achterover te vallen, maar gelukkig kan ik me nog net staande houden. Bij het overdenken van deze redding let ik toch even niet op en ga echt onderuit, gelukkig zonder schade. Later hoor ik dat er vandaag meer ongelukjes zijn gebeurd; voor iedereen die er iets aan 'overhield' alsnog het beste gewenst.

Tegen halfvier zijn we binnen en kunnen we ons afmelden.

De zaal heeft een gezellige ambiance en ik besluit toch maar een 'paterke' te pakken, terwijl we wachten tot Francien en Dini weer mee naar huis kunnen.

De opkomst in Nederland viel een beetje tegen, en lag met 806 deelnemers ver beneden de vorige editie. Milieu 2000 bleef in België met iets meer dan 1100 deelnemers goed op niveau.

Laten we hopen dat het teruglopen van het deelnemersaantal bij onze tochten een tijdelijk dipje is.

34e OLAT WINTERSERIE

MIJMERINGEN IN DE SNEEUW

Door: Margriet Fischer

Na eerst alle ruiten te hebben afgekrabd (met een CD doosje omdat ik de echte krabber niet kon vinden) Tjeu en Lies van den Kerkhof opgehaald om ze mee te nemen naar Veldhoven waar op deze zondag 21 januari de 3° winterserietocht van

onze OLAT wordt gelopen. Ik vervoer een kostbare vracht, want ook de routebeschrijvingen en de vlaaien moeten mee.

Aan de start is het nog niet echt druk, maar om 8.15 uur kunnen de wandelaars van start, begeleid door

een schattig klein maansikkeltje dat als verlichting niet nodig is. De lucht is helder en al gauw laat de zon zijn eerste gouden randje aan de horizon verschijnen en zorgt voor prachtig lange schaduwen.

Na het verlaten van de dorpskom Veldhoven lopen we eerst langs het riviertje de Gender en via de voetbalvelden van Rood-Wit komen we al binnen enkele minuten in het buitengebied.

Het heeft hier behoorlijk gesneeuwd en dat verbergt alle winterse grauwheden onder een witte deken. Wat mij al direct opvalt is dat de pijler deze keer een hele goeie is geweest; nergens op de hele route hoef ik mijn routebeschrijving te gebruiken, ideaal, een pijl vóór de hoek, en een pijl om de hoek als bevestiging. Bij deze mijn complimenten.

Op een prachtig bospad lopen we onder een ereboog van douglassen en in de buurt van het E3-strand komen we aan op de eerste post waar de koffie en boterhammen al klaar staan.

Na een korte rust weer verder gelopen en daar ontdek ik de eerste kempische langgevelboerderijen, daar zullen we er vandaag nog veel van zien. Het Miracoller heike wordt gepasseerd en dankzij de sneeuw die hier en daar is opgevroren is mijn tred heel wat minder krachtig en trefzeker dan ik gewend ben; de passen zijn aanmerkelijk korter dan normaal en de opgevroren moddersporen zijn regelrechte enkel-killers. Ik vind het moeilijk vandaag. Na 10 km. de eerste caférust: partycentrum

'Hoeve Biestheuvel' in Hoogeloon. Iedereen om mij heen klaagt dat de bediening hier zo langzaam is, dus maak ik alleen even gebruik van de wc en loop dan weer door.

De route van vandaag omvat tamelijk veel asfalt, maar net als het begint te vervelen, duik je weer een prachtig weggetje in, en over het algemeen genomen krijgen we van-

daag heel wat juweeltjes te zien.

Trouwens, onder deze omstandigheden is een stukje asfalt zo nu en dan welkom. Nu gaat het langs het riviertje de Kleine Beerze en het is een mooi gezicht om zo'n sliert kleurrijke wandelaars in de zon langs het glimmende water te zien lopen. Dan staat daar zomaar ineens op een koud fietspad Toon van Wordragen een extra verzorgingspost in z'n eentje te bemannen, maar omdat het begint te waaien en de zon even verdwijnt, blijf ik hem niet lang gezelschap houden. Als we ook de 30-kmwandelaars heb-

ben afgeschud krijgen wij (40-km-lopers) het mooiste stukje. We lopen door het gemeentelijk bosgebied Buikheide en zwerven daarna langs de beschermde natuurmonumenten Groot- en Kleinmeer, waar het vandaag wel erg druk is, want er wordt volop geschaatst en sleetje gereden. Het beeld dat daarbij hoort zijn huilende kinderen met bevroren

vingers, tenen en snottebellen. Wel een prachtig winters tafereeltje. (als je alle geparkeerde auto's wegdenkt)

Dan komt voor mij de grote rust op 25 km. in Wintelre, café 'D'n Babbel'.

Hier is het een gezellig samenzijn in het zaaltje achter, Jan Legius als controleur aan zijn borrel, en nog een heleboel

bekenden die binnenkomen.

Maar ik heb nog 18 km te gaan, dus op stap maar weer, nadat we met z'n allen hebben geconstateerd dat ze bij OLAT alles zo overdrijven: een 40 km. wordt 43; zou als verzorging koffie volstaan, nee, ze doen er ook nog soep en boterhammen bij; een mooi parkoers is voldoende, maar ja hoor, je krijgt er ook nog zon en een sprookjesachtig besneeuwd landschap bij. En daar hoef je niks extra voor te betalen. Hoewel, een dankjewel, een complimentje en een glimlach worden gewaardeerd. Halfmijl: een buurtschap ergens midden in het bosgebied, waar natuurlijk ook een eeuwenoude geschiedenis aan verbonden is, ligt daar zomaar in een sprookjesachtige sfeer. Bij zoveel landschappelijk schoon weet je op het laatst niet meer wat je nog moet beschrijven, wel wil ik nog vermelden de wagenrusten op 30 en 37 km. De vrachtwagen en de kraam waar de dames al de hele dag staan en onderhand naar huis willen, maar niks te beroerd zijn om voor mij nog een heerlijke kop erwtensoep op te scheppen.

Dan komen de laatste loodjes en die wegen zwaar, mijn voeten en schoenen maken zoals gewoonlijk weer ruzie omdat ze te lang te dicht op elkaar hebben gezeten; ik probeer hun gekrakeel te sussen door

mijn voeten straks thuis een lekkere massage te beloven. Die belofte, daar trappen ze altijd in en mijn voeten brengen mij netjes naar de finish in café 'De Gigant', waar ik na afmelding nog even wat

bekenden kan begroeten voor ik de thuisreis aanvaard. Onderweg naar huis krijgen we nog sneeuw en 's nachts heb ik geslapen als een roosje.

50 km wandeltocht

zaterdag 10 maart 2001

Euraudax Driebergen

Startplaats: Kantine Hockeyclub Shintey,
600 meter van station NS Driebergen/Zeist
Er wordt gepijld vanaf het station

Starttijd: 8.30 uur precies; finishtijd: 18.30 uur

Naam tocht: 10^e Heuvelrugtocht

Inschrijfgeld: Met verzorging en diploma f 9,50. Met medaille f 11,00 extra.

Wandeltempo: 6 km per uur; er wordt in een groep gelopen.

Parkoers: De tocht voert grotendeels over auto-arme en onverharde wegen en paden.

Honden: Zijn niet toegestaan op het parkoers.

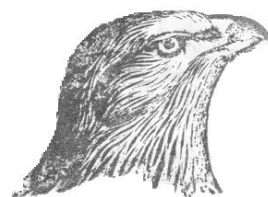
Wandelboekjes: Deze worden na afloop gestempeld, evenals IVV-kaarten (NFV-NL014).

Inlichtingen: Henri Floor of mw. Coos Verburg, Valkenkamp 39, 3972 ZA Driebergen, telefoon 0343-521255.

Internet: www.driebergen.net ⇐ agenda ⇐ wandelen/fietsen of www.euraudax.nl

Lidmaatschap: Men behoeft geen lid te zijn van een wandelvereniging.

Bereikbaarheid: A12, afslag nr 20 Driebergen-Zeist, einde afrit richting Zeist, voor spoor links. Automobilisten worden dringend verzocht hun auto op de parkeerplaatsen bij het NS station Driebergen/Zeist te parkeren. Vanaf NS Driebergen/Zeist wordt er gepijld.

VWF – NATIONALE WANDELDAAG – TE GROTE BROGEL PEER BELGIE

De Vlaamse Nationale Wandeldag wordt in 2001 georganiseerd op **zondag 25 februari** vanuit het landelijke ontmoetingscentrum **Breughelhoeve, Weyerstraat te Grote Brogel in de gemeente Peer.**

De organisatie wordt verzorgd door: **Wandel Mee Breughel**

Er zijn afstanden uitgezet tussen de 5 km tot en met 55 km

"Wandel Mee Breughel is een actieve wandelclub. Gedurende het 14-jarig bestaan hebben ze meer dan 250 wandeltochten georganiseerd, waarbij zij steeds getracht hebben om de wandelaar op een kwalitatieve manier te ontvangen."

Wandelparkoers leek meer op langlaufparkoers

kasteel Renswoude

Op zaterdag 30 december 2000 organiseerde Euraudax een 25 km tocht vanuit Renswoude. Om 10.00 uur was de start van deze tocht vanaf café De Zwaan. Via de plaatselijke kerk liepen we naar het kasteelpark van Kasteel Renswoude.

Kasteelbos Renswoude ligt aan de rand van de Gelderse Vallei. Het kasteelbos is een oorspronkelijk in Hollands-classicistische stijl aangelegd park behorend bij

kasteel Renswoude dat gebouwd is in 1654. In 1708 is het kasteelbos 'gemoderniseerd' in Franse barokstijl waarbij ook een Grand Canal is aangelegd. Later is het bos deels herschapen in Engelse landschapstijl.

De Utrecht bestuurder Johan van Reede (1594-1682) was de man die als geen ander zijn stempel zette op de ontwikkeling van Renswoude. In 1638 vroeg hij aan de Staten van Utrecht toestemming om een kerk te

mogen bouwen in Renswoude. Een wonderlijk plan, want er woonden nauwelijks mensen. Een boerderij, de restanten van een veertiende-eeuwse Borgwal (in 1623 gekocht door Van Reede) en een molen, dat was alles. Maar Van Reede had grootse plannen. Hij wilde op deze strategische plek aan de grens met Gelderland zijn macht vestigen. Hij meende dat van een nieuwe protestantse kerk aantrekkingskracht zou uitgaan - het was kort na de Reformatie en de godsdienstige en politieke situatie waren nauw verweven. De aanblik van het kloeke bouwwerk dat spoedig verrees, moet anno 1650 heel wat verbazing hebben gewekt. Zeker als je bedenkt dat het eigenlijk in the middle of nowhere stond. Het ontwerp week volstrekt af van wat er voorheen aan kerken werd gebouwd. Niet de traditionele kruisvorm met het koor op het oosten, maar een Grieks kruis met koepel, met midden in de kerk de kansel: de gemeente rondom het Woord.

We liepen achterlangs het kasteel. Daarna staken we de verkeersweg Renswoude-Veenendaal over en liepen langs het 'Grand Canal', een vijver omzoomd door prachtige oude beuken. Daarna werd de kade van de Grebbelinie bereikt. Over deze kade/dijk, zouden we deze dag veel lopen. We liepen zuidwaarts en volgden hier enige tijd de provinciegrens Utrecht/Gelderland. We staken de verkeersweg van Veenendaal naar Renswoude (opnieuw) over en kwamen even later door Camping De Batterijen. We volgden even de spoorlijn Utrecht-Arnhem en kwamen daarop langs de voormalige Batterij, een voormalig verdedigingswerk. Daarna liepen we over de flanken van de Emminkhuizenberg. Het hoogste punt van de Emminkhuizenberg is 21,8 meter. We zagen een haas verschrikt wegrennen bij het zien van 84 wandelaars. Daarna volgden we even een fietspad, dat vrij dicht langs de A12-snelweg loopt. Even later zat er een dijk tussen, waardoor je de snelweg veel minder

hoorde en helemaal niet meer zag. Bovendien liep hier ook het Vallei-kanaal waar we nu ook langs liepen. We sloegen af over een dijk en bereikten daarop de verzorgingspost op 9,6 km. Hier kregen we een warme kop chocola en een koek. Daarna liepen we over de dijk terug naar het Valeikanaal. Na een spoorlijn overgestoken te hebben, volgden we een rustige asfaltweg zonder fiets- of voetpad gedurende ongeveer een km. Daarna volgden we weer dijken van de Grebbelinie. Net na de Voormalige Schans staken we de Lunterse Beek over en liepen door een klein bosgebied. Later staken we de verkeersweg Renswoude-Scherpenzeel over en bereikten nu het echte bosparkoersgedeelte. Daarbij liepen we langs een vogelreservaat en een heidegebied. Op 17,1 km was de grote rust in Mona's drank en eefestijn te Scherpenzeel (provincie Gelderland). Opnieuw kregen we een bosparkoers voorgeschoteld met een paar smalle paadjes erin, maar daarna volgden we opnieuw de Grebbelinie. Daarna volgde nog een verkenning op het Voormalige Werk aan de Datselaar.

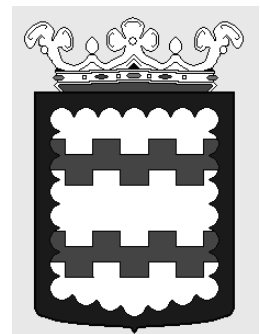
De Datselaar is een verdedigingswerk van waaruit de vijand kon worden beschoten. Het middenterrein was het kampement van de soldaten en aan de buitenzijde stonden de geschutsstukken. Ver buiten de linie waren dan nog voorposten. Het centrale gedeelte van het fort heette het Terraplein.

Opnieuw staken we de Lunterse Beek over gevolgd door de Fliertsche Beek. Op 23,2 km kregen we nog een appeltje aangeboden. Rond 14.55 uur werd de finish bereikt. De afgelegde afstand bedroeg 24,2 km. De oorspronkelijke afstand was weliswaar 25,7 km, maar door de zwaarte van het parkoers werd besloten om in totaal 1,5 km van de tocht af te halen. Dat kon mooi door ingebouwde lussen uit het parkoers te halen. Het was een zeer zware tocht geworden. Er lag bij de start tussen de 5 en 10 cm sneeuw. De temperatuur lag net boven het

vriespunt waardoor de sneeuw meer een soort papsneeuw was. Regelmatig was het meer glijden dan lopen. Vandaar ook de titel van dit verhaal over een mooi langlaufparakoers.

Nog wat informatie over de dijk De Grebbelinie: Ooit was deze dijk onderdeel van de beroemde Grebbelinie die Holland moest beschermen tegen de oprukkende troepen van de vijand. De linie liep van Wageningen tot Bunschoten en moest in oorlogstijd het rijke westen verdedigen tegen aanvallers uit het oosten. Oorspronkelijk was er op en langs de kade weinig of geen beplanting te vinden. Dat was een kwestie van strategie: de vijand mocht niet de kans krijgen om onder dekking van bomen en struiken langs de linies te sluipen. Er was een open en vrij schootsveld nodig. De huidige beplanting heeft een landschappelijke betekenis en is ook van natuurwetenschappelijk belang. In de luwte vinden veel planten een beschutte groeiplaats en in de struiken en bomen hebben talloze vogels een broed- en fourageerplaats.

Forten, batterijen, voorposten en schansen zijn namen uit de oorlog van ver vervlogen tijden. Een schans is een vestingwerk in de vorm van een vier-, vijf- of zeshoek. In de 17e en 18e eeuw was het vaak de benaming voor een min of meer tijdelijk vestingwerk. Een fort is een gesloten vestingwerk en ligt aan de hoofdwal van de vesting. Een batte-

wapen van Renswoude

rij is een geschut, dat op een vaste plaats is opgesteld en van waaruit de vijand bestookt werd. Een

voorpost is een uitkijkpost die het verst naar voren was geschoven.

Bij het afstempelen van het wandelboekje kregen we als wandelplaatje een foto van Kasteel Renswoude.

Verder kregen we ook nog een fraai diploma.

Bij deze tocht waren er naast uiteraard wandelaars uit de buurt ook opvallend veel wandelaars die van ver weg kwamen, zoals Tilburg,

Rotterdam, Den Haag, Haarlem, Almelo, Nijmegen en Anna Pauwlonia.

Coos & Henri

KRIJTLANDPAD

*Maastricht aan de Maas, die mooie stad
daar begon het Krijtlandpad
we passeerden het Bonnefantenmuseum en het
Gouvernementsgebouw
door Natuurpark Klein Weerd, daar was het grillig en
grauw
De Sint Pietersberg bleef steeds in zicht
daar werd onwillekeurig je blik op gericht
door Natuurgebied Eijsder Beemden, waar het
fantastisch was
Schotse Hooglanders graasden in het gras
Eijsden, dorpje aan de Maas gelegen
Is zomers toeristisch, nu kwam je er niemand tegen
Mheer, dorpje met vakwerkhuisen
onderweg ook vele veldkruizen
door het Noordal naar Noorbeek
adembenemend mooi als je er op keek
via gehucht Schilberg
klimmen en dalen, wij vonden dat niet erg
Slenaken, daar stroomde de Gulp door
het was er prachtig hoor
door het Bovenste Bos gegaan
brede paden met hoge bomen, net een laan
Gehucht Terziet en later door het Geuldal
beelden die je niet gauw vergeten zal
Volmolen, een watermolen, soms nog in gebruik
paden drassig, soms gleden we bijna uit
klimmen was het naar het Vijlenerbos
daarna door het Malensbosch, de bodem begroeid met
mos
Bij een grafheuvel stonden we even stil
er was hier driehonderd meter hoogteverschil
door Wolfhaag, een gehucht zo klein
bij het Drielandenpunt moesten we zijn
Op weg naar Holset door draaihekjes en over gras
waar het zeer nat en drassig was
Het Mechelderbeekdal, vogels met hun schetterend
geluid
Vijlen, de kerk met de torenspits er hoog bovenuit
Melleschet, Hilleslagen en Nijswiller passeerden wij
Cartils, een gedenksteen uit de oorlog, de Kruisberg
voorbij
De Sinselbeek zo kronkelend door het landschap heen
met vergezichten, waar af en toe de zon op scheen
Wittem, waar de Heilige Gerardus wordt herdacht
en ieder jaar pelgrims worden verwacht
Op de Gulpenerberg stonden we even stil
keken op Gulpen neer, de lente was nog pril*

*Bij Brasserie "De Kroon" koffie op het terras
langs Scheulder, wat zeer idyllisch was
Natuurgebied Gerendal, prachtig
het lag daar zo heuvelachtig
'De Kooi' van Staatsbosbeheer
in de verte keek je op het 'Bakhoes' neer
Een kudde schapen, een orchideeëntuin
een picknickweide, zo lekker ruim
Natuurgebied Genhoes met bosanemoontjes en
speenkruid
bij de Wilhelminatoren kwamen we uit
en zittend op een bankje keken we op Valkenburg neer
daarna daalden we weer
Valkenburg, nu nog rustig en stil
in de zomer druk, wat een verschil
het pad ging langs Mergelgroeves, ontstaan in het
'Krijt'
ze werden al gebruikt in de Romeinse tijd
De Geul, omgewaaide bomen er in
maretakken erlangs, verder de Bergse Heide in
natuurpark Ingendael, met Koninkspaarden in de wei
Geulhem, met de Geulhemermolen, ook daar kwamen
we voorbij
Door Berg en langs een Mergelgroeve zo diep
voordat je Amby, een wijk van Maastricht in liep
nu nog naar het NS-station
waar de tocht eindigde, maar waar hij eens begon
Wij hebben ook nog de 'kortsluitroute' gedaan
die is door het Gulpdal gegaan
van Gulpen naar Slenaken
we kwamen ook door gehucht Pesaken
Vergezichten zo fantastisch mooi
paddenpoelen, nu alles volop in lentetooi
We begonnen in december en iedere maand liepen wij
een keer
in vijf etappes en de laatste was in mei alweer
soms vroor het en was het koud en guur
en dan scheen de zon weer over moeder natuur
één keer hadden we de hele dag regen
maar daar konden we tegen
en de laatste etappe volop zon
je wou dat dat blijven kon
het was een tocht om nooit meer te vergeten
dat mag iedereen weten
Zuid-Limburg, mooi om te ontdekken
fijn om er doorheen te mogen trekken*

Nelly van de Voort

HOUFFALIZE-PLOMBIÈRES

DOOR JANS VAN GRIETHUIZEN

De tocht van Houffalize naar Plombières gaat over een afstand van 110 km en kent veel hoogteverschil. Afwisselend gaat het over onverharde paden, met natte ondergrond, hier en daar een oversteek met een harde weg en meestal is het heel donker.

De tocht wordt gehouden ter herinnering aan het Ardennen Offensief. Vlak voor Kerstmis 1944 ondernam het Duitse leger een wanhoopspoging om het oprukkende Geallieerde leger tegen te houden. Het werd een waar slagveld. Duitse soldaten wilden met Kerst thuis zijn en die zijn 's nachts richting Aken gaan lopen.

Deze wandeltocht ter herinnering aan het lijden werd voor de 26e keer gehouden. Deze uitvoering ging richting Plombières, terwijl volgend jaar weer in omgekeerde richting wordt gewandeld, zo wisselt dat elk jaar af. De opzet is dat je in de loop van de vrijdagmiddag met de auto naar het eindpunt gaat, vandaar worden de deelnemers met bussen naar de startplaats gebracht. Op deze manier hoef je je als deelnemer na afloop geen zorgen te maken om bij je auto te komen. Zover een beetje over de geschiedenis en organisatie van deze tocht.

Ik vertrok vrijdagmorgen om 10 uur uit Hazerswoude met m'n canapeetje (camper). In Weert haalde ik om 1 uur Jan de Noor (Keavstadt) op. Theo Tromp stond ook bij het station, hij reed met zijn eigen auto met drie passagiers. In colonne vertrokken we zo richting Plombières. Dit stadje ligt niet ver over de grens bij Vaals. In totaal deden 8 OLAT'ers mee aan de tocht. Het werd een gezellig weerzien, met al die wandelaars. Ik startte voor de 4e keer. De bus van de organisatie vertrok om 4 uur naar Houffalize, hier betaal je f 18,- voor. We worden direct bij het startpunt afgezet en kunnen ons daar gereed maken voor de tocht.

Ook eten en drinken is er voldoende te krijgen.

Tijdens de wandeling loop je in groepen, en elke groep wordt vergezeld door een auto met de bagage. De snelste groep wandelt 6.7 k/u, deze groep vertrekt als eerste. Alle namen voor de betreffende groep worden voorgelezen. De deelnemers moeten goed zichtbaar zijn met een reflectievest of armband, bovendien moet je een zaklamp bij je hebben. Als iedereen gereed is, vertrekt de groep onder applaus. De volgende groep gaat een kwartier later op stap. In totaal zijn er zo zes groepen, waarvan de laatste groep gemiddeld 6 k/u moet lopen. Ikzelf heb voor groep 5 gekozen. Onze groep heeft 20 deelnemers, maar er zijn ook groepen met 40 wandelaars.

Bij droog weer gaan we de duisternis in, het ziet er allemaal goed uit. Tijdens de tocht krijgen we 10 binnenrusten. In de dorpjes, waar we doorkomen, zie je in de huizen veel kerstverlichting en ook buiten is veel kleurrijke verlichting aangebracht. Dan ga je weer de duisternis van de bossen in. Zo is dat een mooie afwisseling gedurende de nacht. De tocht op zich kost veel inspanning, vooral door de lange stijgingen en dan weer afdalingen. Het voordeel is dat je hierdoor minder last van slaap krijgt. Je moet steeds goed opletten waar je je voeten neerzet. Ook het weer is afwisselend: op kale vlaktes is het koud, ook valt er af en toe wat lichte sneeuw, die op hoogtes ook bleef liggen. Af en toe zagen we ook nog een sterrenhemel, maar dat was maar heel kort. Meestal was het daarboven in de Ardennen zwaar bewolkt en soms aardedonker. Onwillekeurig denk je dan toch even terug aan de verschrikkingen die plaats hebben gevonden.....,maar wij gaan zo om de 7 of 8 km even lekker naar binnen om iets warm te eten en te drinken, wij hebben ons lekker warm ingepakt; hoe zal dat

in 1944 geweest zijn met al die sneeuw die er toen lag.

Tijdens deze tocht heeft de verzorging ook iets speciaal voor ons onder de kurk: oude of jonge klare. Vermengd met een bekertje water heb je er geen last van en ik heb wel een paar keer een borrel genomen. Midden in de nacht krijgen we een rustpauze van één uur. Het eten bestaat uit brood met eieren en spek.. Als je dat naar binnen hebt gewerkt, slaat de slaap wel even toe, maar als je dan weer buiten komt is dat zo over. Ook aan deze nacht komt een einde en met het daglicht krijgen we ook weer mooie vergezichten. De omgeving is fantastisch en geeft veel afwisseling in landschappen. Al wandelend in deze omgeving komen we zaterdagmiddag aan in Plombières. Ongeveer 2 km voor het eind van de tocht moeten we netjes 2 aan 2 gaan lopen van de marsleider. Dat is om als groep indruk te maken op de dorpsbewoners (maar je ziet niemand op straat.)

Dan komen we bij de finish en gaan onder applaus de zaal binnen. Het is zaterdagmiddag 16 december kwart voor vijf. Ik voel me moe, maar voldaan. Ik heb wel stijve bovenbenen, maar ben blij dat het zo goed gegaan is.

Alle 8 OLAT-leden hebben de tocht goed uitgelopen.

We krijgen nog drie consumptiebonnen, waarvan een voor spaghetti, een voor drinken en een voor ijs. Het smaakte me allemaal goed. Als ik dan tot slot alles heb afgehandeld, ga ik omstreeks halfzeven naar m'n camper.

Deze Ardennentocht heeft toch iets speciaals: vorig jaar storm en veel regen, sneeuw en erg zwaar, nu mooi weer en over het algemeen droog en in een andere richting wat het toch weer anders maakt.

Om 7 uur lig ik diep onder de dekens in m'n camper en heb deze nacht in Plombières heerlijk geslapen.

NUENEN IN BRABANT

Het is zondagmorgen 17 december in Plombières als ik wakker word van het ronken van een vrachtwagen, die naast mij op het parkeerterrein staat. De chauffeur laat zijn motor lang warm draaien voordat hij vertrekt. Ik sta op en zie op m'n wekker dat het zeven uur is. Als ik de deur wil openen, merk ik waarom de chauffeur zo lang de tijd neemt om te vertrekken. Alles is dichtgevroren. Ik start de motor van m'n camper om hem warm te laten lopen en ga ondertussen wat opruimen. Als de ramen weer ijsvrij zijn, vertrek ik richting Nuenen in Nederland.

Het is helder weer en heel rustig op de weg die droog is. Onderweg bij een tankstation gooi ik m'n tank vol met diesel, en eet en drink ikzelf ook wat. Ik rij verder met mooie muziek op de radio en bij aankomst in Nuenen kan ik het startbureau van de OLAT-tocht makkelijk vinden. Bij het uitstappen merk ik toch dat ik nog wat stijve spieren heb van gisteren. Het inschrijfbureau ziet er heel leuk versierd uit, helemaal in kerststemming. Na wat handen te hebben geschud en wat koffie gedronken vertrek ik, het is inmiddels bijna half tien..

Ik vertrek met de gedachte: ik zie wel hoe ver ik kom. Ik heb ingeschreven op de 40 km, maar bij OLAT is dat geen probleem, want

alle afstanden staan op dezelfde routebeschrijving, dus ik zie wel. Het weer is prima.

Ik ben op een rustige manier van start gegaan, maar na een paar kilometers is alles weer in orde en kom ik weer vlug op normale snel-

heid. Ik haal Piet uit Mill in, een heel goeie oude bekende en ook OLAT'er. Als we zo gezellig lopen te kletsen, komt Jan van der Zanden op de fiets voorbij rijden. Jan heeft een mooi bord met OLAT achter op de fiets. Het wandelt heerlijk over de zachte bospaadjes. Al vlug komen we bij de eerste verzorgingspost aan. Hier zie ik weer veel bekenden. Er komt ook nog een wandelaar aanlopen, die eergisteren en gisteren in de Ardennen heeft meegelopen. We zitten nog een tijdje op een bankje in het bos te praten, maar dan wordt het weer tijd om op te stappen. Bij het opstaan merk ik toch weer dat ik stijf ben als gevolg van de tocht van gisteren, maar als ik dan weer op weg ben, is dat zo weer over. Piet heeft gekozen voor de 20 km route en ik ga verder op het parkoers van de 40 km, want ik voel dat het wel zal lukken.

De volgende verzorging krijg ik bij de wagen van Willem en Esther; de koffie met koek

smaken goed. Het is rustig bij deze post, want de meeste wandelaars zijn al door. Bij de splitsing van de 30 en 40 km kies ik voor de laatste.

Het parkoers gaat langs akkers, natte graskanten en over leuke bospaden. Het is maar goed dat Jan dit niet allemaal met het fietsje hoeft te doen, dan zou hem nooit gelukt zijn met al die nattigheid. Tijdens deze lus gaan me nog drie (snel)wandelaars voorbij en twee teams Huskyhonden met kar. Verder zie ik niemand meer. Het pad is zo goed gemarkeerd dat je gewoon

niet fout kunt lopen. In het bos hoor ik veel vogels en geniet ik van de rust, er zijn geen auto's te bekennen op dit traject langs waterlopen, en bos- of polderpaden.

In de eerste caférust neem ik een pauze, eet wat soep en klets verder

gezellig met Conny en Jan. De laatste cafépost is op 6 km voor het einde. Daar zitten nog een paar wandelaars, maar die gaan later op een andere manier terug naar de finish. Als ik weer op weg ben, zit er nog een wandelaar achter mij. Op de laatste post kort, voor het einde,

bij Willem en zijn dames neem ik nog wat warme chocolade met brood en dat smaakt heerlijk. De verzorgingspost staat ook op het punt om te vertrekken.

Ik heb nog 4 km te gaan en dan ben ik weer in Nuenen. Het loopt heel lekker en ik houd de pas er goed in op mooie zandpaden. Het begint al donker te worden, maar met het licht van de snelweg die hier vlak langs loopt kan ik me nog oriënteren. Op het laatste stukje komt Jan

met de fiets me nog achterop rijden, gelukkig maar, want ik zie geen pijlen meer en Jan speelt voor mij beschermengel en hij weet waar de finish is.

Ik kom om kwart over vijf binnen, ben heel voldaan na een dag stappen door het Brabantse land.

Het was een echt OLAT-parkoers: nat en veel paden gewoon door bos en veld. Ik hoor dat Servee Derks de bouwer is geweest. Servee je hebt mooi werk geleverd; het was een leuk parkoers, goed gemarkeerd en zacht voor de voetjes. Heel erg bedankt.

Ik ben hiermee gekomen aan het eind van een heel mooi en lang wandelweekend. Om 8 uur zondagavond kom ik weer heelhuids thuis, bij het mannetje.....

Jans van Griethuizen.

Wandelen op het "NOABERPAD - LAW 10"

Piet en Janny Jansens

Na het vele lange-afstandswerk waaronder de "200 km Millenniumwandeltocht" is het tijd om het weer eens wat rustiger aan te doen. Omdat we elk jaar een Lange-Afstand-Wandelpad willen doen is de keuze deze keer gevallen op het "NOABERPAD", een wit-rood gemarkeerde wandelroute van zo'n 380 km. Deze route tussen NIEUWESCHANS in Groningen en EMMERICH in Duitsland, net over de grens bij Arnhem, is uitgezet door het NIVON en volgt de Duitse grens aan weerszijden.

Het bepalen van de dagetappes met een afstand van ongeveer 20 km per dag en het uitzoeken van campings langs de route vergt veel voorbereiding maar is altijd weer leuk om te doen. Alhoewel de bijbehorende gids veel informatie verstrekt, blijken vooral de gegevens over (boerderij)campings erg summier, vooral ook omdat het boekje al wat jaren oud is.

Op dinsdag 1 augustus 2000 hangen we de caravan achter de auto en rijden naar boerderij-camping "**Rigtersheert**" in Bellingwolde waar vandaan we de eerste etappes zullen doen. We hebben ons systeem van verplaatsen enigszins aangepast. In tegenstelling tot vorige keren doen we nu vanaf een camping elke keer twee etappes en gaan dan pas naar de volgende camping. In de praktijk is dat wat prettiger dan elke dag verplaatsen.

De planning is dat we op donderdag met de eerste etappe zullen beginnen maar een ontsteking in de schouder van Piet verhindert het vertrek. Toch nog last van vermoeidheid van de millenniumtocht? Dus eerst op woensdag langs de dokter voor medicijnen en nog een paar dagen wachten. Het is trouwens toch slecht weer, veel regenbuien, dus niet zo erg. Gelukkig verdwijnt de pijn en op vrijdag maken we een kleine rondwandeling bij Bellingwolde om te kijken of het gaat met de schouder. De volgende dag zullen we dan echt van start gaan met het Noaberpad.

Zaterdag 5 augustus 2000

1e etappe

NIEUWESCHANS - BELLINGWOLDE 17 km

Het is lichtbewolkt als we om 08.30 uur de auto bij het station van NIEUWESCHANS parkeren. We hangen de rugzakken om en zetten de eerste stappen op het "Noaberpad". Een wandelwijzer geeft aan dat linksaf het "Wad- en Wierdenpad" (LAW 5-5) is en rechtsaf ons wandelpad. Meteen zien we ook het snuisterijen-winkeltje van **Jans Pommerans**, ze bestaat dus echt !!, die bonk van een meid uit Nieuweschans. De hele dag zal het liedje daarover in ons hoofd blijven hangen. Nieuweschans behoorde van oudsher met Oudeschans, Booneschans en Bourtange tot een linie van vestingwerken ter verdediging van het Dollardgebied, maar tegenwoordig is het meer bekend als kuuroord door de ontdekking van bronwater.

Via de Voorstraat zijn we al gauw het kleine stadje uit en na het passeren van het viaduct onder de A-7 slaan we de dijk op langs het B.L.Tijdenskanaal. Grote borden geven aan dat het poldergebied omgevormd wordt tot natuurgebied en dan is het een beetje vreemd dat op de dijk een betonnen fietspad wordt

aangelegd, maar het loopt wel lekker in plaats van door het natte gras. Bij de brug van Booneschans praten we even met de eigenaar van een boerderij die bezig is daarvan een mini-camping te maken. We spreken af dat we het NIVON daarvan in kennis zullen stellen, zodat het vermeld kan worden als er een nieuwe Gids uitkomt.

We volgen het kanaal nog een poosje en begroeten diverse mannen die een visje proberen te verschalken wat nog niet best lukt. Bij het gehucht Den Ham is de route gewijzigd, de markering is al aangepast, en we moeten nu de 5e brug over de wegsloot nemen om dan over een graspad te gaan naar een volgende brug over een sloot. Jammer genoeg kon de grasmaaimachine niet verder en nu wandelen we door erg nat gras dat tot de knieën komt. Binnen de kortste keren soppen we in onze schoenen terwijl het toch prachtig weer is!

Om 11.00 uur wandelen we **OUDESCHANS** binnen, eveneens een oud vestingstadje omringd door

wallen die gerestaureerd zijn. We verwachten dat het restaurant wel open zal zijn, doch dat is een misrekening, dat duurt nog een uurtje. We houden daarom een pauze op een bankje in het "kruidenbastion" om daarna het fietspad te volgen richting Bellingwolde. Na een kilometer gaat de route rechtsaf, weer langs de slootkant, en zien dat het gras hier ook erg hoog staat en kletsnat is. We houden daarom het fietspad aan en komen **BELLINGWOLDE** binnen langs de Hoofdweg. De plaats staat bekend om zijn vele grote en fraaie kasteelboerderijen met invloeden van Jugendstil of Art Nouveau. Deze boerderijen van het Oldambster type komen oorspronkelijk uit Ost-Friesland en zijn opvallend groot vanwege de welvaart die de

Groningse herenboeren kregen door de modernisering van de landbouw. Omdat de arbeiders uitgebuit werden en niet van deze welvaart konden profiteren, ontstond juist hier een grote aanhang van de communistische partij.

Zondag 6 augustus 2000

We parkeren de auto bij de mooie oude kerk uit de 15e eeuw en gaan de Reiderlanderweg in. Aan de achterzijde van de huizen wandelen we over een graspad tot we uitkomen bij het B.L.Tijdenskanaal wat we even volgen tot de Wymeesterbrug. Hier steken we over en bij grenssteen 188 lezen we op een bord dat we "Harte-

lijke welkom" zijn in Landkreis Leer - Ostfriesland (Dld). Het graspad rechtsaf voert ons langs de "**Lethe Schans**" waarin een aantal redoutes nog duidelijk zichtbaar zijn. Het is een prachtig natuurgebied met veel wilde struiken en bloemen. Ook veel muggen en vliegen, we zitten binnen een mum van tijd onder de bulen !! De schans is genoemd naar het stroompje de Lethe, waarvan de naam uit de Griekse mythologie

Maandag 7 augustus

Piet rijdt eerst met auto en fiets naar Bourtange, parkeert de auto op de parkeerplaats van het vestingmuseum, en fietst dan terug naar de camping. Rechtstreeks is dat 12 km. De koffie staat inmiddels klaar en om 09.20 uur vertrekken we om 200 meter verderop bij de Engelkensbrug

Onze camping ligt 2,5 km verder aan deze Hoofdweg waar we even later aankomen. Piet haalt met de fiets de auto op waarna we vertrekken naar de S.V.R. Camping "De Drie Aa's" in Wessinghuizen bij Onstwedde. De camping ligt precies op de plek waar

BELLINGWOLDE - WESSINGHUIZEN 23 km

komt (rivier in de onderwereld) en enigszins aangeeft hoe hier vroeger altijd strijd was om de afbakening van de grens.

De Veendijk komt weer uit bij het kanaal, bij de Leidijksebrug steken we over en volgen de rood-witte markering in dezelfde richting langs het kanaal naar **Rhederbrug**. Alle bruggen over het kanaal worden aangepast om het recreatief vaarverkeer beter toegankelijk te maken. Nog steeds blijven we langs het water wandelen en na een paar kilometer gaan we bij een sluis het bos in langs het Veendiep. Je kan tot hier met motorjachtjes komen en even verderop is zelfs een nieuwe jachthaven waar een paar kruisertjes liggen. We zijn na zo'n 10 km nog steeds in de buurt van Bellingwolde en hebben een aardig rondje gelopen. We houden even een pauze en drinken een bakje koffie uit de termoskan. Men mag nu kiezen, op de dijk wandelen door het gras (natte voeten, maar wel mooi uitzicht) of het fietspad beneden langs nemen naar **WEDDERBERGEN**. Wij houden het op droge voeten, maar kijken zo nu en dan even op de dijk.

De "Wedderbergen" is een groot recreatieterrein met een camping en villapark. De route gaat er dwars

WESSINGHUIZEN - BOURTANGE 17 km

over de Ruiten Aa het Noaberpad op te pikken. Het belooft een mooie dag te worden met veel zon. Bij de volgende brug steken we weer over en volgen dan het fietspad langs het riviertje. **TER WUPPING** is een fraai dorpje met een brink en een raadselachtig "koningsgraf" met het

de Westerwoldsche Aa, de Ruiten Aa en Mussel Aa samenkomen en is een van de mooiste boerderij-campings die we tot nu toe gezien hebben, leuk gesitueerde plaatsen en kraakhelder sanitair. Er is plaats genoeg en we zoeken een mooi plekje uit.

2e Etappe

doorheen en langs het restaurant, mooi om eens uitgebreid van een koffietafel te genieten op deze zonnige zondagochtend. We gaan verder over het uitgestrekte recreatiegebied en houden daarbij de oever van de **Westerwoldsche Aa** aan, alhoewel we een stukje om moeten lopen omdat het pad overwoekerd is door riet en brandnetels. Even later volgen we een smal dijkje (soldatenpad) en een zandpad over de Es van Wedde tot in het dorp **WEDDE**. Het "Huis ter Wedde" is een burcht die in 1361 is gebouwd als strategische plaats (hoog en droog) op de weg van Winschoten naar Bourtange en heeft vele regionale machthebbers als bewoners gehad.

Na de brug over de Westerwoldsche Aa gaat de route bij het gemaal "De Paole" over het graspad langs het riviertje dat nu **Ruiten Aa** is gaan heten. We kijken het even aan, laten Castor (de hond wandelt natuurlijk ook weer mee) even zwemmen, maar het hoge riet doet ons besluiten terug te gaan en de asfaltweg te nemen tot aan de camping een kilometer verderop. Piet fietst even later naar Bellingwolde om de auto op te halen en zoals vermeld blijven we nu op de camping om van hieruit nog een etappe te lopen.

3e Etappe

opschrift: "Een object ter stimulering van de fantasie". Iets verderop ligt het museumdorpje **SMEERLING** met veel Oldambster en Saskische boerderijen. De grote zwerfkeien komen uit de akkers in de omgeving. Aan de uitstallingen rondom de boerderijen kun je zien dat er veel

artistiekelingen en vooral excentriekelingen wonen.

We wandelen door het **Metbroekbosch**, een fraai oud eikenbos, doorsneden met percelen grasland en houtwallen. Het is in het begin van de vorige eeuw door een natuurliefhebber opgekocht en later overgedragen aan Natuurmonumenten. Hier groeien volop de bosanemoon, kornoelje en wilde orchideeën. Ook het **Lieftinghsbos** waar we even later door komen is zo'n prachtig oud bos. Aan de rand van het bos en langs de Ruiten Aa vinden we een mooi plekje voor de eerste koffiepauze.

Een paar kilometer verderop geloof je je ogen niet. In de buurt van **Renneborg** is in het dal van de Ruiten Aa duizenden jaren geologische geschiedenis in een vloek en een zucht overgedaan. Kronkelende bochten, poelen, flauwe bochten, steile oevers, niets is vergeten om de natuur in zijn oude staat terug te brengen, aldus de beschrijving in de

Dinsdag 8 augustus

In de loop van de ochtend breken we op, nemen afscheid van de familie Luring, en vertrekken naar VeKaBo Boerderij-Camping "Harminahoeve" in Sellingen. De camping is met 35 plaatsen iets groter dan we gewend zijn van een boerderij-camping, maar omdat het een paar veldjes zijn valt dat niet eens op. Wij kiezen voor een mooi plekje op het "oude" veld onder de fruitbomen. Het sanitairgebouw is

Woensdag 9 augustus

Gids. Soms kan na veel regenval de rivier buiten zijn oevers treden en moet een andere route gekozen worden, maar wij gaan over een smal pad door het herstelde gebied, en vanaf een hoogte hebben we een prachtig uitzicht op de meanderende rivier. Tussen **Wollinghuizen** en de **Bourtangersluis** wandelen we langs grote graanvelden en zien de eerste combines aan de slag gaan om de oogst binnen te halen. De laatste kilometers van deze etappe lopen we langs het Bourtangerkanaal die in de jachthaven van Bourtange doodloopt.

BOURTANGE is een prachtig gerestaureerd vestingstadje, waarvan het ontstaan terug gaat tot de Tachtigjarige Oorlog. In 1580 gaf Prins Willem van Oranje opdracht om een schans met vijf bastions aan te leggen op een zandrug in het grote moerasgebied op de grens met Duitsland. Dit om de Spanjaarden te beletten de stad Groningen te bevoorraden. Later werd de vesting een onderdeel van de grensverdediging van de Gewesten Groningen en Friesland. In 1851

spiksplinternieuw en alles ziet er keurig uit.

s' Middags rijden we naar Duitsland want nu we toch in de buurt zijn willen we de "**Transrapid**" wel eens zien. Bij de plaats Dörpen is al jaren een experimentele spoorbaan in een lus van 31 km waar een magneetsneltrain over "zweeft", die een snelheid van meer dan 400 km per

werd de vesting officieel opgeheven omdat deze niet meer nodig was in de "moderne oorlogvoering", waardoor de vesting verviel tot een ruïne. Een eeuw later werd besloten de vesting te reconstrueren en terug te brengen in de staat van het jaar 1742 toen deze op zijn grootst was.

Wij brengen een uitgebreid bezoek aan de diverse musea, waaronder de Kapiteinswoning, het kruitmagazijn, de Synagoge en de verblijven van de Soldaten. Prachtig is het oorspronkelijke vijfhoekige pleintje in het hart van de vesting met de eeuwenoude lindebomen. In het zomerseizoen laat de Schutterij elke zondag de kanonnen bulderen en de terrasjes zijn zo uitnodigend dat we die niet afslaan. Dit gedeelte van het Noaberpad was schitterend en een bezoek aan het vestingstadje Bourtange is zeker aan te raden. We stappen in de auto, doen nog wat boodschappen in Vlagtwedde en gaan dan terug naar de camping.

uur kan halen. Er is een Informatiecentrum en je kan eventueel een rondrit met de trein maken. We treffen het niet want deze dag kunnen er geen passagiers mee, er worden alleen testritten gemaakt. Jammer, maar toch is het indrukwekkend als je een trein voorbij hoort zoeven zonder geluid te maken.

BOURTANGE - SELLINGEN 18 km

Wederom zetten we de auto op de parkeerplaats van de vesting en gaan van daaruit over de wallen en de bolwerken tot we bij de redoute "**Bakoven**" komen. We gaan een bruggetje over en volgen de Bakovenkade tot aan

grenssteen 182. We wandelen nu over de **Soldatendijk**, komen langs schans "**De Linie**" en keren over de Bisschopsweg terug naar Bourtange. Vlak voor de oostelijke toegangspoort slaan we linksaf de aardappelakkers in. Hier overheersen de rechte lijnen van het ontgonnen land en plotsklaps ontwaren wij midden op het veld een galg, met - grote schrik! - een persoon die aan een touw bungelt. Dichterbij geko-

4e Etappe

men blijkt het gelukkig een pop te zijn, een bordje aan de paal verhaalt over de geschiedenis van een galg buiten de stadspoorten.

Om het landschap wat gevarieerder te maken wordt langs het **Moddermanspad** nieuw bos aangeplant en langs de aardappel- en bietenvelden worden stroken graan en kruiden gezaaid. Alles is er op gericht voor het herstel van de patrijzenstand (voor de jagers !) Niet alleen de patrijzen profiteren daarvan, ook de kwikstaarten, leeuweriken, gorzen en vlinders hebben er, evenals vele

soorten wilde planten, baat bij deze ontwikkeling. Langs de boerderijen die we passeren zijn diverse producten te koop, groenten, fruit en planten, potjes honing en jam en allerlei pompoenen. De prijzen staan er bij en als je geld in een blik doet kun je het zo meenemen.

We steken de **Wollinghuizersluis** van het Ruiten-Aa-Kanaal over en volgen dit kanaal ruim drie kilometer. Bij de **Jispinghuizersluis** wordt net een tjalkje geschut, het is allemaal zelfbediening, en wij kijken, als beste stuurliu aan de wal, naar de

verrichtingen die uitgevoerd moeten worden om de sluis te passeren. We lopen nog een eindje met het bootje op totdat we afslaan, een zandpad langs een akker. Over een graspad langs de Nieuwe Ruiten Aa komen we in de bossen van **Westerwolde**. Het is het enige uitgebreide bos in de provincie Groningen met hier en daar heidevelden en vennen. Achterlangs een grote camping bereiken we de Beetserweg waar onze boerderijcamping aan ligt en arriveren even later op de camping.

De auto ophalen is een kwestie van tijd, de middag brengen we verder luiierend door en 's avonds bezoeken we in Sellingen de gezellige braderie/kermis, waar we een optreden zien van een shantykoor dat allemaal zeemansliedjes ten gehore brengt.

Wordt vervolgd

LUYKSGESTEL

Door Rinus Hoogland

Om half zes in de morgen loopt in huize Hoogland de wekker af, want het is vandaag **29 december 2000**, de dag van de **Grenzeloze Tocht in Luyksgestel**. Het is de derde keer dat ik aan deze wandeling ga deelnemen. Heine gaat ook mee en om

half uur eerder van huis gegaan om ons in Zevenbergsche Hoek te ontmoeten. Vandaar gaan we gezamenlijk naar de startplaats. Om kwart voor zeven vertrekken we uit Zevenbergsche Hoek voor de ruim honderd kilometers die ons nog

hoe in Luyksgestel te komen. We vragen de weg aan twee liefvallige jongedames en zij wijzen ons de richting aan.

Iets later dan gepland komen we bij camping 'De Zwarte Bergen' aan en vinden op een niet al te grote afstand een plekje om te parkeren, vanwaar we naar het startlokaal lopen. Het inschrijven is een fluitje van een cent en al gauw zijn we dan ook op weg. De klok wijst vijf voor half negen als we de deur achter ons dicht doen.

Het eerste stuk van een kilometer of wat blijven we bij elkaar om te wennen aan het parkoers en om nog wat nieuwtjes uit te wisselen. Wij zien elkaar niet bepaald elke dag, dus hebben we wel eens wat te vertellen, maar na een tijdje gaat het mij toch vervelen om steeds tegen dezelfde rug aan te kletsen, dus besluit ik om er verder alleen vandoor te gaan.

Met de omstandigheden van verleden jaar nog in gedachten, zijn we op het ergste voorbereid, maar hoe geheel anders is de situatie nu. Was het verleden jaar een en al blubber en viezigheid, nu is het allemaal schoonheid wat de klok slaat. De

de kosten te drukken nemen we ook nog Clen en Hennie op sleeptouw. Het is een hele organisatie vooraf om het allemaal soepel te laten verlopen. Even voor half zeven vertrekken Heine en ik en halen Clen thuis af, Hennie is dan al een

resten. Het gaat allemaal goed, de wegen zijn goed berijdbaar en het zicht is prima. Je kijkt als het ware de wereld uit. Maar als we voorbij Eersel zijn laat ons geheugen ons in de steek, we weten niet goed meer

paden zijn of droog of ze zijn bedekt met sneeuw en ijs, in ieder geval goed begaanbaar ook al is het altijd uitkijken met gladdigheid. Ik haal de een na de ander in en voel me heerlijk in de frisse buitenlucht, die net even boven nul is. Rond negen uur komt de zon boven de horizon en zet alles in een gouden gloed. Het is een prachtig tafereel, de sneeuw op de velden, badend in het koele en toch warme zonlicht. Behalve de wandelaars, een enkele met hond, zijn er geen menselijke wezens om ons heen. De wind laat het ook nog afweten, dus is het stil in de natuur.

Na een poosje lopen we over een vlakke langs de oever van een groot ven. Een echt pad is er niet, dus lopen we in ganzenmars in elkaars voetsporen. De zon is al een eindje opgeklommen en wuift ons zijn koesterende stralen toe. Als je om je heen kijkt lijkt het net een kerstkaart, zoals we die vroeger aan elkaar stuurden. Iedereen is bijzonder te spreken over het prachtige parkoers dat voor ons is uitgezet. Er is erg goed gepijld en ik heb dan ook geen enkele moeite om de weg te vinden. In het begin hoefde ik mijn voorgangers maar in de gaten te houden, maar nu ik steeds vaker alleen kom te lopen, moet ik op de pijlen letten. Maar zoals gezegd, het is geen moeite. Soms loop ik een tijdje met een bekende op en dan weer eens een poosje alleen. En zo gaat de tijd snel voorbij. En toch is de route langer dan de opgegeven 15 km, want als ik in **Lommel**

"Zaal de Moffel" binnenloop, staat mijn meter op 16,8 kilometer. Maar wat geeft het, ik heb genoten tot zo ver.

Na de rust, het is inmiddels elf uur, ga ik beginnen aan mijn weg terug. Het is ineens een stuk kouder. Ik riler van. En toch schijnt de zon, hoewel gedeeltelijk gesluiert door overdrijvende wolkenlierten. De wind is ook iets opgestoken en doordat ik tijdens de rust sterk ben afgekoeld, voelt dat koud aan. Ik probeer harder te gaan lopen om zo wat warmer te worden, maar op dit gedeelte zijn al vele voeten mij voorgedaan, waardoor het spekglad is geworden. Ik heb moeite om op de been te blijven.

Een half uur verder kom ik aan een kanaaldijk, waar juist een binnenvaarttanker zich een weg baant door het ijs. Het ijs is nog niet dik genoeg om een schip tegen te houden, maar de schipper wil zijn verf sparen en doet het kalm aan. Ik houd het schip gemakkelijk bij met mijn wandelsnelheid. Ik loop het zelfs voorbij.

In de kantine van een hondenclub haal ik mijn stempeltje op de controlekaart en ga gelijk weer naar buiten. De warmte binnen is verstikkend. Ik begrijp niet dat mensen het daarin uit kunnen houden. Direct bij binnenkomst beslaat mijn bril en zie ik geen hand meer voor ogen. Op de tast loop ik naar achteren en krijg mijn stempel. Als een hazewindhond ren ik weer naar buiten, de verlossende buitenlucht in.

Nogmaals loop ik een heel eind langs de kanaaldijk, maar schepen kom ik niet meer tegen. Het kanaal ligt er verlaten bij. Ik ben dan ook blij als de route weer het bos ingaat. Het gaat hier op en neer. Heuveltje op en heuveltje af. Drie dartele dames van net even onder de middelbare leeftijd dartelen voor mij uit. Zij gillen als jonge meiden als zij naar beneden gaan en bij elk heuveltje nemen zij een sprintje. Ik heb de grootste moeite hen bij te houden. Aan inhalen hoef ik nog niet eens te denken. Ten eerste is het pad te smal en ten tweede is het veel te leuk om achter ze te lopen. Er volgen nog vele bospaden, bij sommige kan ik langs de kantjes nog aardig vooruit komen, maar bij andere is het glijden en trachten overeind te blijven. De sneeuw maakt het parkoers spiegelglad. Maar ik kom er door ook al voel ik mijn enkels en ook mijn gebroken teentje speelt weer op. Maar ik heb "A" gezegd, dus ik moet ook "B" zeggen. En dat doe ik dan ook. En dan is daar het einde, de camping "De Zwarte Bergen". Om vijf over half twee is het voor mij gedaan en kan ik gaan rusten. Het duurt nog bijna een uur eer Clen en Hennie terug zijn. Heine heeft 15 kilometer gelopen en is vanuit Lommel met de bus teruggekomen. Hij zit al meer dan een uur te wachten. Als ook Clen en Hennie zijn gearriveerd gaan we gezamenlijk moe maar voldaan weer op huis aan.

MET CONSTANT-OP STAP

WS'78

Op de eerste zaterdag van dit nieuwe jaar volgen we Constant en de overige 379 wandelaars op hun tocht in de omgeving van Alkmaar. We vertrekken zoals gebruikelijk om 9.00 uur vanuit de startlocatie, die was ondergebracht in sporthal Hoornsche Vaart. In het stadsdeel Huiswaard is veel nieuwbouw en je ontkomt er niet aan om als natuurwandelaar toch

ook wat mee te krijgen van de verstedelijking van wat we graag het buitengebied zouden blijven noemen. Het zij zo!

Ons parkoers volgt fietspaden en gaat zo hier en daar even door een park of plantsoen. Later zien we ook de markering van het Westfriese Omringdijkpad. Via een vlotbrug bij Koedijk steken we het Noord Hollands Kanaal over en

wandelen daarna in noordwestelijke richting naar de buurtschap Aagtdorp. In Schoorl pauzeren we even bij de soeppost en gaan dan de bossen in van de Schoorlse Duinen. Het Schoorlse Duinengebied is vrij uitgestrekt en kent plaatselijk een breedte van 5 km. Voor recreanten, waaronder we onszelf toch mogen rekenen, zijn diverse voorzieningen getroffen, zoals bijvoorbeeld de

verhoging die we bereikten via een trap met ongeveer 170 treden.

Vanaf deze hoogte krijgen we een prachtig vergezicht over het vlakke Noord-Hollandse landschap.

Je kan je zo voor de geest halen, dat het gebied hier vroeger geteisterd moet zijn door zandstormen die in het terrein verhogingen hebben doen ontstaan van meer dan 50 meter hoog. Later is een groot deel van deze duinen aangepland met een grote variatie aan naaldbos. Om Schoorl te beschermen tegen het duinzand werd vanaf 1827 de strijd aangebonden tegen het oprukkende duinzand. Ongeveer de helft van de Schoorlse Duinen bestaat nu nog uit heidevelden en open duingebied. In het broedseizoen zijn grote stukken van het gebied afgesloten voor publiek om de

ongeveer 90 vogelsoorten ongestoord te laten. Hartje zomer tref je hier ook tienduizenden dennenor-chissen, een zeldzame orchideeën soort.

We gaan zo'n 90 treden naar beneden en vervolgen onze wandeling op 'enig niveau' en we moeten dan nog verschillende heuveltjes nemen. We passeren prachtige duinmeren, waaronder het Vogelmeer. Gedurende geruime tijd zwerven we rond in dit prachtige gebied en we krijgen een mooie indruk mee van de resterende heide en duinvalleien. Door de bossen komen we weer terug in het woongebied van Schoorl en vinden onze grote rustaccommodatie in restaurant 'De Viersprong'. Na de pauze zoeken we weer een zandvlakte op en bereiken een bosgebied met fietspad.

Een 'col van de eerste categorie' kan je de Schoorlse Nok noemen, op de top krijgen we wederom een mooi blik over het Hollandse landschap. Van de plaatselijke skibaan wordt veelvuldig gebruik gemaakt, maar ons pad voert verder naar kunstenaarsdorp Bergen, waar weer een koffie-/theepost is ingericht. Hierna hebben we nog de nodige kilometers te gaan, over meestal bos- en fietspaden, voor we in Alkmaar bij handbalvereniging Achillis onze traditionele fruitpost aantreffen. Met het appeltje nog in de hand komen we bij de Vlielandbrug over het Noord Hollands Kanaal en zijn dan binnen de kortste keren aan de finish. We kunnen deze tocht kenmerken als mooi, maar pittig.

GREBBELNIETOCHT VANUIT RENSWOUDE

Constant was op 30 december ook onder de deelnemers aan de Euraudaxtocht van Comité Utrecht, die hun wandeltocht begonnen vanuit 'De Zwaan' te Renswoude.

Aan deze tocht namen 84 wandelaars deel waaronder Coos en Henri, die elders in OLAT-Nieuws hiervan verslag doen.

Tot volgende maand.

OLAT-Winterserietocht te Nuenen

Door: Piet Royakkers

Op zondag 17 december vond de winterwandeling van OLAT plaats in en om Nuenen. Dit was voor mij daarom een thuisfront. Ik liep te voet naar 'De Boschhoeve'. Daar startte ik op de 20 kilometer samen met Harrie Rooymans en nog enkele andere wandelaars.

Oorspronkelijk was 'De Bosschhoeve' een boerderij met hengstenhouderij, die bewoond werd door de familie van Heijst. Vader Klaas van Heijst kwam oorspronkelijk uit Mierlo. Hij verhuisde later naar Aarle Rixtel, om vervolgens in Nuenen De Boschhoeve te gaan bewonen. Het gezin van Heijst bestond uit 4 zonen en 2 dochters. De oudste zoon Toon van Heijst nam later de boerderij met hengstenhouderij over.

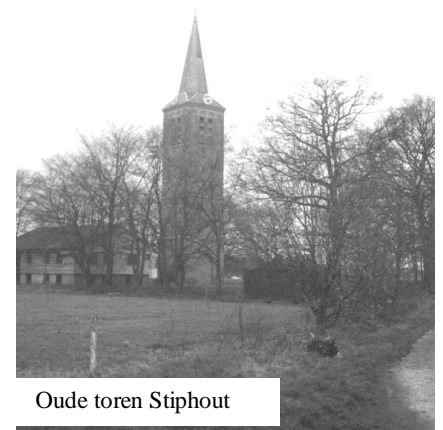
Al voor 1940 reed vader van Heijst in een auto. Hij kon zich goed aan-

passen en zoals men vaak zegt: hij ging met zijn tijd mee. Een mooie anekdote wil ik u niet onthouden: Als Klaas van Heijst voornemens was om een arbeider in dienst te nemen, nodigde hij hem eerst uit om te komen eten, verliet dat etentje dan goed en vlug dan kon de arbeider erop rekenen dat hij de baan kreeg.

Onze wandeling ging via de Beekstraat, Prinseweier en Tweerijten naar de Nuenense en Stiphoutse bossen. Dit is een prachtig natuurgebied, met overwegend naaldbos, met enkele bouwlandencaves op relatief vochtige zandgrond. In het bos liggen nog enkele venetjes, zoals het Witven en het Kamerven. In het Noordwesten ligt ook nog een heideveld van ongeveer 20 ha. In het bos zijn in de

herfst vrij veel paddenstoelen te vinden.

We wandelden over mooie kronkel-paden; daarbij was het ook nog

Oude toren Stiphout

prachtig wandelweer.

Bij de wagenrust smaakte de koffie prima. De tocht ging verder richting

Lieshout. Het parkoers voor de 20 km leidde ons uiteindelijk, over slingerpaden door de bossen, naar Stiphout. Bij café 't Aambeeld' was de grote rust en we werden daar verwelkomd door een doedelzakspeler. Jan van der Zanden was de controleur ter plaatse. Traditiegetrouw schreef hij zijn kerst- en nieuwjaarswens op de achterzijde van de controlekaart. Veel wandelaars

nemen na afloop van de tocht deze handmatig geschreven wens mee naar huis. Op de terugweg liepen we door een mooi bosgebied naar Nuenen. Op de Grensdijk, aan de rand van de Papenvoortseheide stond de verzorgingsploeg. Hier kregen we een vleugje kerstsfeer mee; de medewerkers van OLAT hadden rondom de verzorgingsplaats kerstversiering

aangebracht, met wensen voor de kerst en nieuwjaar.

Omstreeks 15.00 uur was ik weer terug bij 'De Bosschoeve'. Na me te hebben afgemeld, heb ik nog gezellig nagebuurt met andere wandelaars en heel voldaan over deze mooie wandeldag kuierde ik weer naar huis terug.

Wandeltocht in Valkenswaard

Op 26 december organiseerde V.W.C. de negende snerttocht. Het had de avond daarvoor gesneeuwd en het was spiegelglad op de weg naar Valkenswaard. Ik zat bij Jan van der Zanden in de auto. In Valkenswaard aangekomen verwees een stadsplattegrond ons naar de Reisvennestraat. We kwamen langs een liefelijke kerststal. Daarna bij café "De Rietvink".

Na een kopje koffie en het inschrijven van de wandeltocht en het begroeten van bekende wandelaars besloten we de genoteerde 15 kilometer te trotseren, samen met Peter van de Ven.

Met de routebeschrijving in de hand en vertrouwd met de vlaggetjes liepen we vol goede moed naar het buitengebied van Valkenswaard. Onderweg hadden we 'n beetje een kennismakingsgesprek.

Ondertussen was het soms gevaarlijk glad en "voetje voor voetje" kwam toen goed van pas, vooral voor diegenen met gladde zolen. Als je goed rond keek, zag je prachtige besneeuwde plaatjes, mooi voor op de foto en voor op een kerstkaart. Een roodborstje kwam ons begroeten en bleef enkele seconden op een tak zitten. Het was pur sang genieten van de natuur. Na

zes kilometer te hebben gelopen waarbij we menige mountainbiker zagen aan komen fietsen, waarbij we ook aan de kant moesten omdat het gevaarlijk leek, raakten we ook nog onze wandelroute kwijt. Ergens ontbrak een vlaggetje en wij liepen gewoon door. We liepen was heen en weer maar door een wonderlijke ingeving liepen we toch weer de goede kant op. Daarna staken we de drukke voorrangsweg over, richting blokhuut "De Aerdbrand".

Daar was het goed vertoeven, de geur van snert deed je maag knorren. En het was gratis. Ook de meegebrachte boterhammen smaakten goed. We voelden ons even als grote padvindders. Maar ik hoorde dat een tafelenoot het had over schrijven, maar dat schrijven ook moeilijk is, vanwege de nieuwe spelling.

Alles goed en wel, wij liepen verder om onze tocht te volbrengen. We hadden nog negen kilometer te gaan. We liepen weer drie kilometer over de besneeuwde paden en kwamen weer aan bij "De Aerdbrand".

Na de kuiten gestrekt te hebben, kwam de geur van Glühwijn je tegemoet. Ieder nam een drankje naar zijn of haar smaak en genoot van

het samenzijn. We praatten wat over koetjes en kalfjes en bekwaren van het nuttigen van de warme drank. We besloten daarna de overige zes kilometer te volbrengen. Dat lukte aardig, hoewel het soms erg glad was. We liepen soms alleen of achter elkaar of naast elkaar en Jonas, de hond van Jan, liep voorop of aan de lijn.

We genoten van deze wandeling,

van de buitenlucht, van het mooie winterse uitzicht en uiteindelijk waren we op tijd weer terug. Jan stelde voor om een verslag te schrijven van deze wandeling, hij zou er vijf uur over doen. Ik geloof niet dat ik er zo lang over zal doen, zei ik. Nu heb ik de tijd niet zo precies bijgehouden, maar ik hoop dat de nieuwe spelling goed is. Een gelukkig nieuwjaar! -

Rikie Knoops

Strubben-wandeltocht van de FLAL vanuit Zeyen

Op zaterdag 16 december 2000 organiseerde de FLAL een wandeltocht over een afstand van 25 en 35 km vanuit Zeyen. Dit plaatsje ligt ten noorden van Assen. Wij kozen het 35 km parkoers. De start was vanuit Eetcafé-Slijterij De Reiziger.

Om half negen vertrok de eerste groep wandelaars, de ouderen (65+). Om negen uur waren wij aan de beurt. Eerst werd het parkoers voor de 35 km lopers uitgereikt, daarna die voor de 25 km lopers. Spoedig liepen we al over een

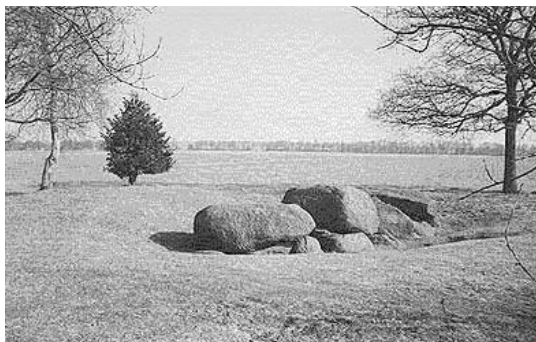
zandweg langs weilanden. Na een kleine km kruiste een pad van het

De Reiziger
Eetcafé - Slijterij
Zeyen
Tel.: 0592-291226

ene weiland naar het andere weiland dat vermoedelijk alleen door koeien werd gebruikt. Door de vele regen van de afgelopen maanden was dit een erg modderig pad waar je zeker 10 cm in wegzakte. Veel wandelaars die op lage sportschoenen liepen, kregen hier natte (en modderige) voeten. Wij hadden er met onze stevige stappers geen last van. Ze werden alleen gauw vies. Vele zandwegen waren deze dag erg modderig en het werd daardoor een zware tocht. Via de Zuider Es, het Westerse Veld kwamen we in het Westerveen. We zagen fraai een molen in de verte met rode wieken staan. We hoorden in de grote rust dat deze molen recentelijk was gerenoveerd. Nu werd koers gezet naar Zuidvelde. We liepen hierbij een tijdlang tegen de zon in. En de zon weerkaatste in de talrijke plassen op de zandwegen. We volgden hier ook een traject van het Drenthepad. Daarna zetten we koers naar Norg. Hier was op 15 km de grote rust in Café Bar Restaurant 't Norgerhout. We troffen hier een groep wandelaars van de wandelvereniging De Eendracht uit Drachten. Ze vielen op doordat ze allen hetzelfde trainingspak droegen. Zoiets zie je vandaag de dag nog maar zelden. We vervolgden ons pad door de bosgebieden Molenduinen en Langeloërduinen. Vooral door dit

laatste bosgebied slingerde ons pad enorm. Maar het was er wel heel mooi. Verderop kwamen we door het Oosterveld, het Noordse veld en de Peester Maden. In Peest was op 25 km nog een verzorgingspost bij een boerderij gelegen. Na twee beertjes bouillon en koffie vervolgden we ons pad. Enige kilometers voor het einde van de tocht liepen we over een groot heideveld met grafheuvels en Celtic Fields (prehistorische akkertjes). Ook kwamen we nog langs het Zeyerhunebed.

Het hunebed ligt in een kuil. Het is

niet moeilijk je de oorspronkelijke dekheuvel voor te stellen. Alleen de vier dekstenen zijn goed zichtbaar. Het hunebed werd in 1833 ontdekt en uitgegraven maar niet helemaal want de acht zijstenen en twee sluitstenen liggen nog grotendeels onder het zand. Mr. Lucas Oldenhuis Gratama, een vooraanstaand Drents bestuurder, kocht het hunebed in 1857 voor f. 40,- van een keienhandelaar en voorkwam daarmee de ondergang van dit monument.

Als laatste kwamen we nog door bosgebied de Zeyer Strubben. Hiernaar is ook deze tocht genoemd. *Dit bosgebied is een brede rand met eikenhakhout langs de es van Zeyen. Deze dichte houtwal zorgde er vroeger voor dat het vee en het wild niet van de heidevelden op de akkers konden komen. Doordat de schapen eeuwenlang aan de jonge scheuten knabbelden, zijn de eiken zeer kort en gedrongen gebleven. Dit grillig gevormde kreupelhout wordt strubben genoemd. Er groeit Zweedse kornoelje en zevenster.*

In de Zeyer Strubben kregen we de 2^e omleiding te verwerken.

Door de vele regenval waren sommige wegen helemaal niet meer te begaan vanwege de grote plassen en de modder. Een paar minuten over drie kwamen we bij de finish aan. Daarna verlieten we hals over kop de finish om nog de bus van 15.09 uur te halen. De bushalte lag op 300 meter afstand.

Aangezien de bus hier slechts éénmaal per uur rijdt hadden we anders een uur moeten wachten. Het was een mooie, droge dag geworden met de eerste 3½ uur slechts lichte bewolking. Daarna kwam in een half uur tijd zoveel bewolking aangedreven dat het zwaarbewolkt werd. Gedurende een paar minuutjes vielen er slechts enkele druppels.

Coos & Henri

Opinie

Geachte wandelbonden, wandelverenigingen en wandelaars.

Dat wandelen een heerlijke bezigheid is, hoef ik u niet te vertellen. Elk week-end trekken enkele honderden wandelaars er op uit om hun 'sport' te beoefenen.

De een met de gedachte: lopen is gezond voor je lijf en je leden, een ander om lekker gezond buiten te zijn en weer een ander om gezond te trainen voor een vierdaagse of een ander wandel-evenement.

En dat danken wij allemaal aan die wandelverenigingen die zich daarvoor inzetten om telkens weer tochten uit te zetten. Ik neem daar mijn pet diep voor

af, oftewel daar heb ik grote bewondering en waardering voor.

Mijn pet zou nog dieper af gaan als de wandelbonden cq wandelverenigingen in het 'kader van het niet roken' een ROOKVERBOD in de startlokalen zouden instellen en als het even kan ook in de rustpunten. Het zou de wandelsport tot eer strekken als zij daarin een voortrekkersrol zou vervullen. En wie weet zou minister Borst, als de bonden daarmee een beetje 'tam tam' maken, de 'knip' eens extra open kunnen trekken.

Als u nagaat dat er zo'n 30 mensen per week sterven door passief roken, misschien is dat aantal wat overdreven door de antirooklobby, maar stel dat er 3 mensen doodgaan per week aan passief roken, dan zou er elke week eigenlijk een stille omgang moeten plaats vinden voor deze slachtoffers van, voor hen, het zinloos geweld, want ook zij hebben er niet om gevraagd.

Voor de rokers zijn er tijdens de wandeling volop wegen en paden waar gerookt kan worden, als het maar niet in de bossen en op de heide geschiedt

en dat wegens het brandgevaar. Want daar moet streng tegen worden opgetreden. Gelukkig is dat niet nodig want rokende wandelaars zijn ook weldenkende mensen. Bovendien het rookverbod in bos en hei is er al, want de natuur moet beschermd worden en be-

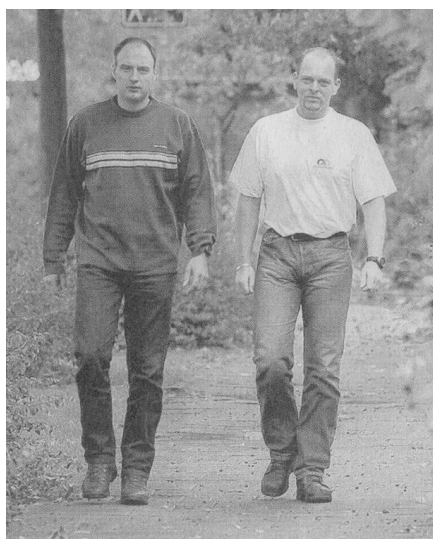
houden blijven en nu nog . . . vult u dat zelf maar in. Als ik dit epistel nalees, dan bekruipt mij het onaangename gevoel dat ik het voor niets op papier heb gezet. Maar ach, hoop doet leven.

Ik zou zeggen steekt u er maar eentje op, maar denk toch, als het niet te veel is gevraagd, om uw medemens!!!

U heel veel wandelplezier toegewenst, groetend: Dick in't Veld

Twee ex-kankerpatiënten gaan berg te lijf

Door Frouke Houtman, Eindhovens Dagblad.

Peter en Frank. Een buitenstaander zou hen typeren als 'forse, gezonde jongens, in de kracht van hun leven'. En hij zou gelijk hebben. Inmiddels weer wel. Op hun 26ste hebben ze de dood dieper in de ogen gekeken dan menige leeftijdgenoot. Ze kregen kanker. Maar nu zijn Peter Jansen (32) uit Malden en Frank

Stevelmans (36) uit Landgraaf druk bezig met de voorbereidingen voor hun tocht naar de top van de Aconcagua, in februari volgend jaar (2001). Deze berg in Argentinië is met 6962 meter de hoogste van Zuid-Amerika. Meer symboliek is niet te vinden, om duidelijk te maken dat een mens vanuit een diep dal toch weer de weg omhoog kan vinden. Het dal van Peter Jansen begon met een hardnekkige verkoudheid. "Ik was op reis in Oekraïne. In de trein kreeg ik ineens steken in mijn borst. Ik kon mijn tas niet meer van de grond krijgen van vermoeidheid." Terug in Nederland werd hij niet beter, ook niet na een aantal antibioticumkuren. Wat zich aanvankelijk liet aanzien als een onschuldige kou, bleek na een onderzoek in het ziekenhuis een gezwel ter grootte van een meloen, dat zich tussen longen, hart en luchtpijp had genesteld. Peter was 26 en had non-Hodgkin: lymfeklierkanker. Ook Frank Stevelmans was 26 jaar toen bij hem de diagnose 'kanker' werd gesteld. Ook hij verbleef op dat moment in het buitenland; de Limburger was bij de marine in Aruba gestationeerd. De marinier had een berenconditie. Toen hij naar eigen zeggen "een raar gevoel" in zijn testikels kreeg, werd dat door de marinearts bijna vanzelfsprekend als een weliswaar pijnlijke, maar verder ongevaarlijke bijbalontsteking gezien. En Frank kreeg pijn. Gigantische pijn. Zo erg dat het 'niet meer te houden' was. De uroloog werd erbij gehaald. Die concludeerde dat het er 'niet goed uitzag' en Frank vloog ijlings terug naar Nederland. In het Academisch-Ziekenhuis in Maastricht werd zaadbalkanker geconstateerd. In Maastricht moest hij aan zijn testikels worden geopereerd. "Ze sneden zo - tjak - bal eruit", lacht hij wrang, "en hup, een siliconenbal erin". Bij Peter viel er niks te snijden, want het gezwel zat vastgegroeid aan vitale lichaamsdelen. Hij moest een chemokuur ondergaan. Peter tot zijn schrik ook, want de

oncolog had na de teelbaloperatie op een andere plaats een 'verdachte schaduw' ontdekt, wat kon duiden op nog een gezwel. Volgens de twee is met geen pen te beschrijven hoe verschrikkelijk een chemokuur is. Het is puur gif wat ze in je bloedbaan spuiten. Het doodt alles. Misschien is het nog erger dan kanker hebben."

Peter Jansen: "Het is makkelijk om te zeggen dat het je toch maar mooi van die ziekte af helpt. Maar ik kreeg er een hersenbloeding door, waardoor ik een tijd halfzijdig verlamd was en alleen nog zwart-wit kon zien." En zijn trots was geknakt toen zijn tanden los gingen zitten en zijn weelderige bos haar in plukken van zijn hoofd viel.

Frank Stevelmans moest vijf keer een chemokuur van vijf dagen ondergaan. Doodziek werd 'ie ervan. "In het ziekenhuis was ik of op de wc te vinden, of in bed met een spuugbakje onder mijn kin." Hij zag op een gegeven moment geen heil meer in therapie. "Na de derde kuur zei ik tegen de dokter: Waarom vijf keer? Stop er maar mee, het is goed zo." Angst voor de dood hebben de twee nauwelijks gehad tijdens hun ziekte. Het was meer een gevoel van enorm pech hebben." Wel voelden ze zich soms schuldig tegenover medepatiënten. "Bij mij op de afdeling lagen patiënten met dezelfde ziekte. Soms floepte er ineens iemand tussenuit. Dan dacht ik: waarom gaat hij dood en niet ik?"

Doordat de diagnoses tijdig werden gesteld, werden de twee beter. Maar hun ziekte dragen ze na respectievelijk zes en tien jaar nog steeds met zich mee. Zo vragen verzekeraars torenhoge premies, waardoor Frank genoodzaakt was de verzekering van zijn huis op naam van zijn vrouw te zetten. En een carrière als beroepsmilitair kon hij vergeten. "Tja meneer" zei die arts, "gezien uw ziekteverleden..." Toen wist ik genoeg." En Peter Jansen: "Het voelt nog steeds of er een dikke 'K' op je kop staat."

De twee kameraden willen de Aconcagua beklimmen om aan de buitenwereld te laten zien dat ze nog meetellen. "Er zijn marathonlopers, die de top niet halen." Daarnaast willen ze jonge kankerpatiënten en ex-patiënten een hart onder de riem steken en veel geld inzamelen voor de Stichting jongeren en Kanker (SJK). Deze stichting organiseert uitjes voor jongeren met en na kanker. Frank en Peter waren dit voorjaar zelf bij zo'n vakantie in de Ardennen. Daar ontstond ook het idee voor de Argentinië-reis. "We zijn momenteel nog op zoek naar sponsors voor de beklimming. Als we veel geld binnenhalen, kunnen we kankerpatiënten net zo'n onvergetelijke vakantie bezorgen als we zelf hebben gehad. En daar doen we het allemaal voor."

Meer informatie over de beklimming van de Aconcagua door Frank Stevelmans en Peter Jansen is te vinden op www.klimmentegenkanker.org

RECREATIEVE WANDELKALENDER

18 februari Stiphout NB OLAT-serie vanaf 8.30 uur 40-30 km, 20-15-10 km Cafe-zaal 't Aambeeld, Dorpsstraat 38 ☎0413-475467 of 0413-211978	24 februari Apeldoorn Gld WS'78-serie Om 9.00 uur 40 km Duivensportcentr. Pr. Beatrixlaan 240 ☎023-5360310	24 februari Den Oever NH FLAL Om 9.00 uur 50-40 en 25 km Dorpshuis Vikingschip, Robbenoordstr 11a ☎058-2675228
25 februari Grote Brogel B Nat. Wandeld. Vanaf 6.00 uur 55-42-30-25-20 km LOC Breugelhoeve ☎0032-11633475	25 februari Waalwijk NB winterserie vanaf 9 uur 25-20-15-10-5 km Buurthuis De Wierd, St. Crispijnstr 83 ☎0416-335140	25 februari Rotterdam RWV-serie vanaf 9.45 uur 15-10-5 km Kantine Langepad 16 ☎010-4161380
3 maart Geldermalsen Gld Winterserie vanaf 8.30 uur 40 km, 25-15-10-5 km De Wandelaar, Kostverlorenkade 14 ☎0345-576870	3 maart Breda-zd NB winterserie vanaf 9.00 uur 40 km, 25-15-10-5 km Clubgeb Schuttershof, Viandenlaan 7 ☎076-5657357	3-4 maart Rotterdam Keizerwaardtocht vanaf 8.00 uur 50-40-25 km, 15-10-5 km Dienstencentr. IJsselmonde, Grote Hagen ☎0172-215989
4 maart Best NB Winterwandeling vanaf 9.00 uur 13 uur 20 en 10 km Sporthal Naastenbest, Pr. Beatrixlaan 27 ☎0499-373346	4 maart Someren-Heide NB Hermode Vanaf 9.00 uur 20-15-10-5 km Cafe-zaal Erica, Kerkendijk 126 ☎0493-490153	4 maart Tilburg NB Winterserie vanaf 9.30 uur 40 km, 23-12-5 km Boerke Mutsaers, Vijverlaan 2 ☎0416-362858
4 maart Zevenbergen NB serie vanaf 9.00 uur 25-15 km, 10 km Sportpark De Knip, Galgenweg 62 ☎0168-326402	10 maart Steenbergen NB Nachtmars om 23.30 uur 50 km Sportpark, Seringenlaan 1 ☎0167-564684	10 maart Wijk en Aalburg NB serie Vanaf 8.00 uur 40 km, 25-20-15-10-5-2,5 km Clubhuis De Boemerang, Jasmijnstrat 69 ☎0416-693508
10 maart Maassluis ZH kmvrettermars vanaf 8.00 uur 50-40 km, 32 km Gymzaal Haydenlaan (NS en bus 126) ☎010-5910907	10 en 11 maart Nijmegen Vennentocht Vanaf 8.00 uur 30 t/m 5 km Brouwershofke, Hatertseweg 755 ☎024-3447863	11 maart Merselo-Venray Natuurvrienden vanaf 8.00 uur 30-20-10-5 km Cafe Den Tommes, Grootdorp 40 ☎0478-586556
11 maart Heeswijk NB Openingstocht vanaf 9.00 uur 20-15—10-5 km Asperiar, Hoofdstraat 70 ☎0413-293010	11 maart Loon op Zand winterserie vanaf 11.00 tot 13.30 uur 10-5 km Cafe Concordia, Kloosterstraat 25 ☎0416-362641	11 maart Roosendaal NB Morgenstond van 6.00 tot 8.00 uur 25 km Redband Sportpark, Buijnenstraat 12 ☎0165-536427
17 maart Maarn Utr WS'78-serie Om 9.00 uur 40 km De Twee Marken, Trompplein 5 ☎023-5360310	17 maart Rotterdam RET-tocht Vanaf 8.00 uur 40 km, 30-20-15-10-5 km Kantine RET, Kleiweg 244 ☎010-4580613	17 maart Sliedrecht ZH wintertocht vanaf 9.00 uur 30-18-8 km Atletiekterrein, Stationsplein ☎0184-412123
17 en 18 maart Bergen op Zoom vanaf 8.00 uur 40-25 km, 15-10-5 km Markiezaatscollege, Ringersweg 14 ☎0164-614084	18 maart Brunssum L. Panoramaroute vanaf 8.00 uur 42-21-14-7 km Scoutinggebouw, Johannes Vermeerstr 2 ☎045-5258792	18 maart Oirbeeks L Oefentocht vanaf 7.00 uur 50-35-25-15-10-5 km De Schepenbank, Oirbeekseweg 2A ☎046-4741561
18 maart Susteren L Wintertocht vanaf 7.00 uur 42 km, 25-19-12-6 km Boerderij-camp. Hommelweg 1 ☎046-4492812	18 maart Waalwijk NB winterserie vanaf 9.00 uur 25-20-15-10-5 km De Wierd, St.-Crispijnstraat 83 ☎0416-335140	Woensdag 21 maart Luyksgestel Vanaf 9.00 uur 18-11-7 km Cafe De Witrijt ☎0497--542601

34° OLAT WINTERSERIE 4° tocht
Zondag 18 februari te Stiphout
Café-zaal 't Aambeeld Dorpsstraat 38
Zaal open vanaf 7.30 uur, afmelden tot uiterlijk 17.30 uur

34° OLAT WINTERSERIE 5° tocht
Zondag 18 maart te Heeze
Café-Zaal 'De Gouden Leeuw' Nieuwendijk 5

Zaal open vanaf 6.30 uur; afmelden tot 17.30 uur, (60 km voor 19.00 uur)

AFSTAND	STARTTIJD	INSCHRIJFGELD
18 maart 60 km (200 clubpunten)	7.00 uur - 7.30 uur	f 6,50 OLAT-leden f 4,50
40 – 30 km	8.30 uur – 10.00 uur	f 5,50 OLAT-leden f 3,50
20 km	9.30 uur – 13.00 uur	f 4,50 OLAT-leden f 2,50
15 - 10 km	9.30 uur – 13.00 uur	f 3,50 OLAT-leden f 1,50
		Bondsleden f 0,50 korting
		Kinderen t/m 12 jaar 50% korting
		(korting uitsluiting op vertoon ledenkaart)

informatie: Marinus van Roosmalen ☎ 0413-475467
Jeannette van Boerdonk ☎ 0413-211978